

HAJDÚ-BIHARI

XXXIX. ÉVFOLYAM

5. SZÁM

ÁRA: 1,40 FORINT

1982. I. 7., CSÜTÖRTÖK

NAPILÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Benépesül a Tócsóskert, új iskolai tantermek

TALLÓZÁS A DEBRECENI VÁROSI TANÁCS FEJLESZTÉSI TERVEIBEN

Valamivel több mint egymillárd forintot fordíthat a megyeszékhely tanácsa fejlesztési célokra ebben az esztendőben. A fenti összeg jelentős hányadát idén is lakásépítésre és az ezeket kiegészítő létesítményekre költik.

Közel ezer célcsoportos lakás megépítésére, illetve továbbiak előkészítésére jut pénz. A részletesebb tervek szerint a megépülő 995 célcsoportos lakásból tanácsi bérlakás 554, tanácsi értékesítésű (szövetkezeti) 441 lesz. Természetesen folytatódna a különböző formában megvalósuló magán-erős építkezések is, ezen belül 670 telepszerű többszintes OTP-, illetve MESZÓV-lakás elkészültével számolhatunk. A célcsoportos lakások közül 105-öt még az újkerti építkezésen, a Sestakertben adnak át, de a többség már a város új — az újkertihez hasonló nagyságú — lakótelepén, a Tócsóskertben készül el.

A majdani beköltözők bizonyára örülnek annak a hírnök, hogy növekszik az új lakások alapterülete. Az átadásra kerülő célcsoportos lakások átlagos alapterülete több mint 55 négyzetméter lesz. Megkezdik a nyugdíjas-ház kivitelezését, az jövőre fejezik be. A Béke-Wesselenyi majdani lakótelep programját át kell dolgozni, mivel készül a terület új rendezési terve. A fejleszté-

si lehetőségek közötti csökkentése ez évben nem érezhető hatását a megépülő debreceni célcsoportos lakások számában.

A hőszolgáltatásra előirányzott mintegy 45 millió forintból tovább építik a tócsóskerti lakótelep gerincvezetékét, valamint a második számú hőközpontot.

Az egészségügyi beruházások szintén a város új lakótelepéhez kötődnek, itt kezdődik meg egy 120 gyermeknek otthont adó bölcsőde, valamint körzeti orvosi rendelők építését. Szintén a Tócsóskertben épül — a tanévkezdésre befejeződik — egy 16 tantermes általános iskola és a 3000 adagos konyha és étterem. Folytatják egy másik hasonló iskola építését is.

Köztudott, hogy az általános iskolai tantervek bővítése a kiemelt feladatok közé tartozik ebben az évben. Ebből a szempontból fontos adat, hogy idén 52 új, illetve átalakított tanterem átadásával számolhatunk Debrecenben. A Dózsa György úti iskola négy, a Petőfi általános iskola hat tanteremmel bővül, befejezik a zeneiskola építését. Szakközépiskolai műhelytermeket is létrehozunk, több általános iskola építésének megkezdése előtt idén a tervezést, illetve a területelőkészítést végzik el.

Jórészt a lakásépítésekhez kötődik az új víz- és szennyvízvezeték építése. A városi tanács erőfeszítéseket

tesz a kertségi területek vízellátásának javítására is.

A kereskedelem tervei-
ből kiemeljük, hogy ABC-
áruházat adnak át a Tócsó-
skertben, ugyanilyen üzlet
építését kezdik meg a Trom-
bitás utcán, előkészítést vé-
geznek Nyulason. Folyamat-
ban van a Kálvin tér beépí-
tésének előkészítése — mint
tudott, itt is üzletek kap-
nak majd helyet.

A konkrét fejlesztési ter-
vek — amelyekből itt csu-
pán izelítőt adhattunk —
megvalósításán túl igen fon-
tosnak tartja a tanács azok-
nak a területeknek a megfe-
lelő előkészítését, amely-
ken családi házak épülnek
majd.

A fentiekből kitűnik, hogy
kiegyensúlyozott tanácsi fej-
lesztési tervvel számolhat-
unk, az alapellátást biztosí-
tó szükséges fejlesztések lé-
nyegében megvalósulnak.
Mindehhez azonban az is
szükséges, hogy a lakosság,
az intézmények, a vállalatok
széles köre továbbra is tár-
sadalmi munkával támogassák
az elképzeléseket —
mindannyiunk közös haszná-
ra. Idén Debrecenben mint-
egy 52–55 millió forint érték-
ű társadalmi munka játszik
szükségnek a fejlesztések
megvalósulásához.

Az idei évre szóló pénzü-
gyi tervet és a fejlesztési
alap felhasználását tegnap
ülésén vitatta meg és fogad-
ta el Debrecen város taná-
csa.

Tanácsstagi választás Debrecenben

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa 1981. december 31-i hatállyal elrendelte Debrecen megyei város és Józsa nagyközség egyesítését. Ezért, illetve elhalálozás és lemondás miatti megüresedés folytán időközi tanácsstagi választás vált szükségessé. A Hajdú-Bihar megyei Tanács az időközi tanácsstagi választást január 24-re tűzte ki Debrecenben 21., 44., 129. és 138–145. számú tanácsstagi választókerületeiben. (Ezek a választókerületek a Szabadság útja páros oldalának környékén, a Csapóskertben, az Újkertben, illetve Józsa városrészen vannak. A tanácsi választókerületek területi beosztása minden munkanapon hivatalos idő alatt a vb-hivatal ügyfélszolgálati irodájában (Debrecen, Kossuth u. 12–14. sz.) és a vb-hivatal józsi szakigazgatási kirendeltségén tekinthető meg.

Az e választókerületekben lakó választójogosult állampolgárokról névjegyzék készül. A választók névjegyzékét közzéemlére teszik a vb-hivatal ügyfélszolgálati irodájában és a vb-hivatal józsi szakigazgatási kirendeltségén január 7-től január 14-ig, és egyidejűleg a névjegyzékbe történt felvételről a választóknak személyre szóló értesítést küldenek.

A névjegyzékben történt törvényellenes kihagyás miatt a kihagyott személy, a névjegyzékbe történt törvényellenes felvétel miatt pedig bárki kifogással élhet. A kifogást január 7-től január 15-ig a Debrecen megyei városi Tanács vb-titkárnánál lehet írásban beadni vagy szóban bejelenteni.

MAI SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

A GYÓGYSZERTÁRAK MŰKÖDÉSI RENDJÉRŐL

NEM LEHET MEGUNNI SZILVESZTERI MARADÉK

(3. oldal)

FIATALOK

(4. oldal)

ISKOLA ÉS ÉLET

RIPORTER KERESTETIK

(5. oldal)

620 EZER TONNA RÉPÁBÓL

70 EZER TONNA CUKOR

Befejeződött a feldolgozás a Hajdúsági Cukorgyárban

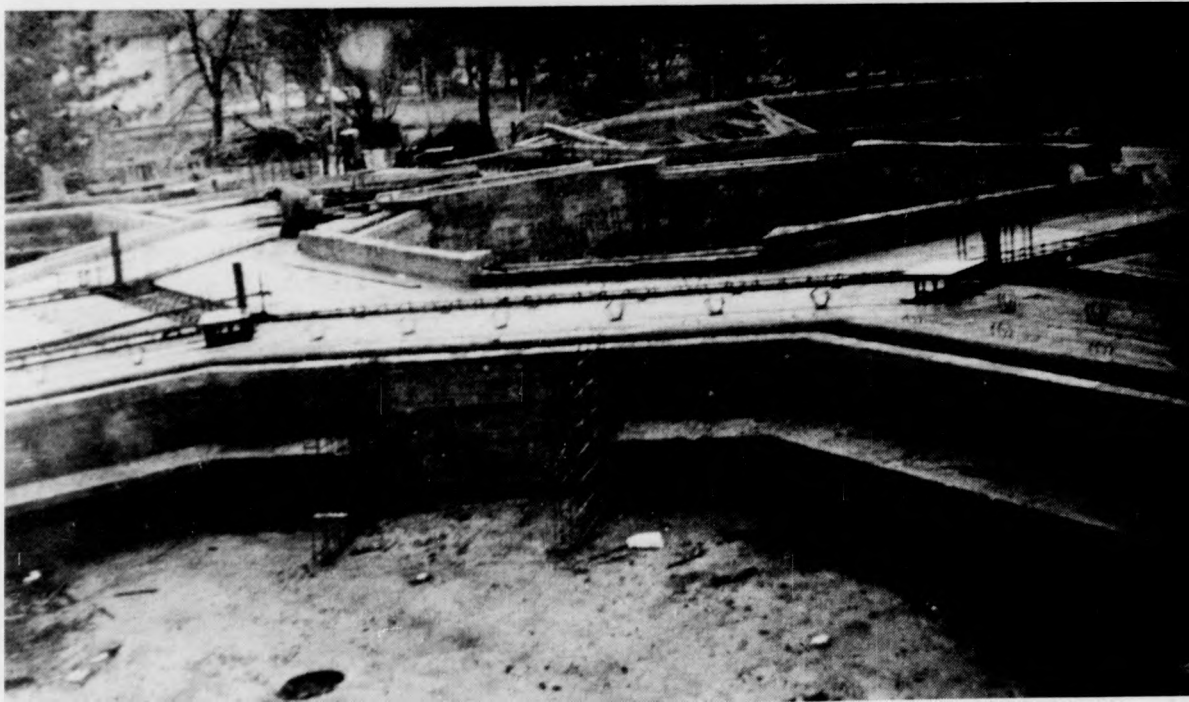
Az idei volt az első olyan feldolgozási szezon a Hajdúsági Cukorgyárban, amikor lengyel szakemberek nélkül dolgoztak. Az 1979-es próbázás után, az 1980. évi felújítás után az 1981-es szezonra a tervek szerint el kellett érni a névleges feldolgozó kapacitás 92 százalékát. Ez naponta 5500 tonna nyers cukorrépa fogadását, illetve feldolgozását jelentette.

Mint azt Haraszi Gyula igazgatótól megtudtuk, az 1981-es szezonban 13 500 hektárról szállították a 620 ezer tonnás gyökértermést. A jó időnek, a mezőgazdasági nagyüzemek erőfeszítéseinek köszönhetően emelkedett a cukortartalom is, átlagosan 15,29 százalékot ért el. Ez azt jelenti, hogy hektáronként — 44 tonnás átlagtermés alapján — 6,7 tonna a répa cukortartalma, ami nemzetközi mércével is jónak tekinthető.

A feldolgozás a tervezettnél kedvezőbbben alakult. A be-
rüházás után ugyanis a Haj-
dúsági Cukorgyárnak mint
önálló gazdasági egységnek
óriásiak a pénzügyi kötele-

zettségei. A gyár állóeszköz-
értéke közel 6 milliárd forint,
s ennek amortizációja, az
állami kölcsön és a hitel visz-
szafizetésére irreális pénz-
ügyi terhet jelent a cukor-
gyárnak. Ezért a pénzügyi
szervekkel megállapodva fe-
szített tervet kell teljesítenie
a cukorgyárnak, s az így ke-
letkező veszteséget a pénzü-
gyi szervek nullára egészít-
tik ki. Ha tehát a Hajdúsági
Cukorgyár az előírt, feszített
tervnel jobban dolgozik, ke-
letkező nyeresége is, amely-
ből a megfelelő adózás után
részesedési és fejlesztési ala-
pot is képezhet.

Az 1981-es rendkívül jól si-
került szezon nemcsak azért
mélto elismerésre, mert Ma-
gyarországban cukorgyárban
egy feldolgozási időszak alatt
még soha nem fogadtak 620
ezer tonna répát, és rekord a
70 ezer tonnás cukorkiterme-
lés is; figyelemre méltó a
Hajdúsági Cukorgyár tegnap
zárult feldolgozási kampánya
azért is, mert a termutatókat
túlteljesítve szerény, 30 mil-
lió forintos „eredmény” is
képződött.

Bővítik a gyógyfürdőt

A Debreceni Nagyerdei Gyógyfürdő építési munkái a téli hónapok folyamán is zavartalanul folynak. Dolgoznak az építők a már tető alá került épületek belső válaszfalazási munkáin. Az eddigi kedvező időjárás lehetővé tette, hogy elvégezzék a fedett fürdőmedencék zsuzuzási, vasbetonszerelési és betonozási munkáit. Jelenleg a medencék külső zsuzuzásának bontásán dolgoznak. Amennyiben az időjárás kedvezőtlenre fordul, úgy tovább végzik a belső építési munkákat. Egyidejűleg készülnek a belső villany-, víz- és fűtészerezési munkák. A téli hónapok jó kihasználása lehetővé teszi a tervezett műszaki készütségi szint betartását.

(Fotó: Kőszeghy György)

Komplex vállalkozási modell

KÍSÉRLET LAKÁSEPÍTÉSRE

Az MSZMP KB 1978 októberében foglalkozott az építő- és építőanyagipar helyzetével, továbbfejlesztésének feladataival. A határozatban szerepel, hogy a lakásépítési terv sikeres teljesítésének elengedhetetlen feltétele a lakosság anyagi részvételével, szervezésével és saját munkájával minél több személyi tulajdonú lakás építése. Ugyancsak a határozatban olvasható, hogy a hagyományos családház-építés pénzügyi és más feltételeit javítani célszerű. Mindezek figyelembevételével a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat „komplex vállalkozási modell” kialakítására tett javaslatot.

A HÁÉV elképzelése szerint a magán-erős, korszerű csoportos lakásépítés úgy is megvalósítható, ha egy építő vállalat a teljes folyamat elvégzésére vállalkozik, azaz az építésen túl ellátja az építetető, beruházói és tervezői feladatokat is. Az elképzelés szerint az építővállalat együt-
telt piackutatást is végez a
potenciális vevők lakásvásár-
lási igényeinek részletes meg-
ismerése érdekében. Erre alap-
ozva elkészíti az építendő
lakások műszaki terveit, a
tanács által rendelkezésre
bocsátott területen felépíti a

lakásokat, amelyeket a ve-
vőknek az építés megkezdése
előtt — vagy az építés köz-
ben, esetleg a befejezés után
— megkötött vállalkozási
szerződések alapján értékesí-
ti. A javaslat természetesen
számos olyan feltétel megte-
remését teszi szükségessé,
amelyeket a jelenlegi terve-
zési, építési, pénzügyi, szo-
ciálpolitikai előírások, törvé-
nyek korlátoznak. A kísérleti
jellegű építkezés elkezdésé-
hez — a HÁÉV szerint — el-
engedhetetlenül szükséges,
hogy a területileg illetékes
tanács a jóváhagyott rende-
zési tervek alapján részben
vagy egészben közműekkel
ellátott területet adjon. A
beépítési tervek több variá-
cióban történő elkészítése
együttal az építő vállalatok e
konstrukció szerinti lakásépi-
tési vállalkozási készségét is
figyelembe veszi.

Az is szükséges, hogy a
vállalat saját maga tervez-
hessen, a forgóalap-szükség-
letet részben saját forrásból,
részben hitelből fedezni le-
hessen. A HÁÉV által kidol-
gozott modell egyik legfonto-
sabb pontja, hogy az épülő
lakások árát a piaci kereslet-
kínálat viszonyai szabják
meg, azaz a kísérleti modell-
ben a lakás mint áru szere-
pel, s a pénzzel, valamint
igényjogosultsággal rendelke-

ző — az adott városban lakó
és dolgozó — emberek a la-
kást megvásárolhatják. Ter-
mészetesen e konstrukció
életképességéhez az is szük-
séges, hogy az Országos Tar-
karékpénztár az általános hi-
tellezési feltételek szerint
megadja a vevők számára az
engedélyezhető lakásépítési
kölcsönt, és a kísérlet során
épült lakások vevőit is meg-
illetse a szociálpolitikai meg-
vezmény.

A HÁÉV kezdeményezésé-
re — az ÉVM aktív közremű-
ködésével — elkészült ennek
a vállalkozáson alapuló be-
ruházási folyamatnak a ja-
vaslattervezete. A kísérlet le-
bonyolításával az illetékes
szervek — Pénzügyminiszte-
rium, Országos Tervhivatal,
Országos Anyag és Árhivatal,
Magyar Nemzeti Bank stb. —
elvből egyetértettek. Az első
és legfontosabb tényező
már adottnak tekinthető, hi-
szén a Debrecen megyei vá-
rosi Tanács — példamutató
gyorsasággal — vállalkozó
kedvvel — soron kívül kijelöl-
te a közművesítetlen építési
területet, és a HÁÉV rendel-
kezésére bocsátotta. Ameny-
nyiben az illetékes szervek
döntése alapján a kísérletet
végrehajtják, akkor a HÁÉV
az általa javasolt formában
vállalkozik a kísérlet végre-
hajtására.

TÁR

ött, 1897.
almazúj-
korában,
Buda-
uth-díjas

és ura-
nyoleves
sohaapja-
partján,
án élt.
k iskolá-
1909-től
volt ese-
s, alkál-
kás, ré-
amunkás.
z alföldi
almakba,
ejen a
bízott-
a köz-
volt. A
a Ma-
ok Or-
evékeny-
szociálde-
szújvárosi
ban. A
kérdéssel
jelen-
baloldali

t egyik
lás után
centrista
s támo-
ban az
nunisták-
nkciókat
író, pub-
is a fel-
yessedett

IES
ZTÓ

Az Al-
peutikai
napfény
ítja a
us tödő-
tegsége-
tium kö-
gü para-
elyeztek
k a nap-
betegék-

OTET
áság és
mozgá-
r megyé-
886-tól a
epereység
neménye-
utátja a
szabolcsi
a Sza-

anuárban
ajta mé-
nak for-
pen. Fo-
a nem-
számozá-
számot
n: az el-
méretet, a
hosszúsá-
ábféj bő-

amerikai
vizsgálata
85 száza-
tást nem
alékának
gyarorszá-
túl két-
enek hir-
mzeti jó-
zaléka. A
ban ez az
százalékot.

L. NDK
ször sike-
álata nél-
sleges tég-
drotermi-
zgzóhasz-
ntegy har-
kevesebb
mint a ré-
az égetési
sz órára

NYEK

endégeimet,
emet meg-
7. (Hon-
tek Gyulá-
tás: párat-
áros héten
7–14-ig.

met janu-
m. Novák
temér u. 5.
(X)

Debrecen.
44 — Felét
80 forint —

Az amerikai-nyugatnémet csúcstalálkozón az értékelések szerint nem sikerült áthidalni a két országnak a lengyel helyzettel kapcsolatos véleménykülönbségét. Képünkön: Reagan elnök (középen) és Schmidt kancellár megbeszélése a Fehér Házban (balra Hans-Dietrich Genscher nyugatnémet külügyminiszter (Telefotó — AP—MTI—KS))

Reagan-Schmidt találkozó

KÖZÖS NYILATKOZAT

A Reagan-Schmidt találkozó kiadott közös nyilatkozat szerint a felek véleményét cserélték a lengyelországi eseményekről, és sikeresen állapították meg a lengyelországi külső beavatkozástól mentesen oldja meg problémáit. Reagan és Schmidt ennek ellenére megpróbálja előírni a lengyel kormány, hogy mivel és hogyan kell rendeznie az ország belső ügyeit. A Lengyelországhoz fűződő normális kapcsolat felújítását a NATO a Lengyelországgal szemben támasztott követeléseinek teljesítéséhez köti.

A két vezető kifejtette véleményét arról, hogy miként befolyásolják a lengyelországi események a Szovjetunióhoz fűződő kapcsolatokat. Az amerikai sajtó szerint Helmut Schmidt kitarított véleménye mellett, feltételezte, hogy a „szankció” nem az az eszköz, amely felhasználható a Szovjetunió hatékony befolyásolására.

A közös nyilatkozat szerint a jövőben is erősítéseket tesznek a hatékony fegyverzetellenőrzés megteremtése érdekében. Reagan a nyilatkozat e részére vonatkozó

kommentárjában értesre adta, hogy az Egyesült Államok folytatni szándékozik a genfi tárgyalásokat a közép-hatótávolságú nukleáris fegyverekről. A tényeknek azonban ellentmond Reagannek az az állítása, hogy a „Szovjetunió még nem adott építő jellegű választ” az amerikai javaslatokra. Közismert, hogy a Szovjetunió nyilvánosan adott ilyen választ.

A kétórás találkozó jelentős részét a nyugati vezető hatalmak közötti gazdasági nézeteltérések elsimításának szentelték — írja végezetül a TASZSZ.

BT-ülés a Golan-kérdésről

A Biztonsági Tanács szerdán közép-európai idő szerint az esti órákban ült össze annak megvitatására, milyen lépéseket tehet Izraellel szemben a Szíriához tartozó és 1967 óta megszállva tartott Golan-fennsík bekebelezése miatt.

A BT elé kerül a világszervezet arab csoportjának határozattervezete, amely elítéli Izraelt, amiért nem hajlandó hatálytalantítani a Golan-fennsík annektálását jelentő törvényt, és felszólítja az ENSZ tagállamait, hogy büntető intézkedéseként függeszék fel Izrael katonai támogatását, állítsák le az oda irányuló fegyverszállításokat, szakítsák meg a diplomáciai, valamint a kereskedelmi kapcsolatokat Tel-Avivval és szüneteltesk a gazdasági, pénzügyi és műszaki együttműködést Izraellel.

Az ENSZ el nem kötelezett országainak csoportja elítelte Izraelt a Golan-fennsík bekebelezéséért, és Tel-Aviv akcióját egyértelmű areszóniának minősítette. Felszólította a Biztonsági Tanácsot, hozzon olyan döntést, amelyvel Izraelt a megszállt Golan-fennsík visszaadására kényszerítheti.

Jól értesült washingtoni források szerint Alexander Haig amerikai külügyminiszter hétfőn biztosította Izrael washingtoni nagykövét afelől, hogy az Egyesült Államok meg fog vészíteni minden olyan BT-határozatot, amely Izraelt elleni szankciókat ír elő.

Magyar vezetők üdvözlő távirata a Kambodzsai Népköztársaság nemzeti ünnepe alkalmából

Heng Samrin elvtársnak, a Kambodzsai Népi Forradalmi Párt Központi Bizottsága főtítkárnak, a Kambodzsai Népköztársaság Államtanácsa elnökének.

Chan Sy elvtársnak, a Kambodzsai Népköztársaság Minisztertanácsa megbízott elnökének.

PHNOM PENH

Kedves Elvtársak!

A Kambodzsai Népköztársaság nemzeti ünnepe, a Pol Pot-ista rezsim megdöntésének harmadik évfordulója alkalmából a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa, Minisztertanácsa, a magyar nép és a magunk nevében testvéri üdvözlőnköt küldjük Önöknek, a Kambodzsai Népi Forradalmi Párt Központi Bizottságának, a Kambodzsai Népköztársaság Államtanácsának, Minisztertanácsának és az egész kambodzsai népnek.

Három évvel ezelőtt a kambodzsai hazafias és forradalmi erők, Kambodzsza Megmentésének Nemzeti Egységfrontja vezetésével, vietnami osztagtestvéreik internacionalista segítségével történelmi győzelmet arattak a sötét népiért rendszer fölött.

Népünk jól ismeri a kambodzsai népnek a gyarmatosítás, az imperializmus és hegemonizmus ellen a függetlenségért és szabadságért vívott, sok áldozatot és szenvedést követelő hősi küzdelmét és őszintén örül azoknak az eredményeknek, amelyeket a súlyos örökség felszámolásában, az élet normalizálásában, a független, demokratikus, el nem kötelezett és a szocializmus felé haladó Kambodzsai Népköztársaság építésében elért. Kiemelkedő helyet foglal el ezen az úton a kambodzsai kommunista pártjának a múlt évben tartott IV. kongresszusa, amelynek határozatai megvalósításában újabb sikereket kívánunk.

Oszinte megelégedésünkre szolgál, hogy országaink együttműködése egyre szélesedik és mind gyümölcsözőbbé válik népeink, a szocializmus és a béke ügyének javára. A szocialista közösség országaival, a béke, a demokrácia és a társadalmi haladás minden hívével együtt a Magyar Népköztársaság töretlenül szolidáris a kambodzsai nép igaz ügyével.

Nemzeti ünnepükön kívánjuk, hogy a kambodzsai nép a Kambodzsai Népi Forradalmi Párt vezetésével érjen el újabb sikereket a forradalmi vívmányok megszilárdításában és védelmében, az új társadalom építésében, a Kambodzsai Népköztársaság nemzetközi tekintélye gyarapításában, a délkelet-ázsiai térség békéjének és biztonságának előmozdításában.

Budapest, 1982. január 6.

Kádár János,
a Magyar Szocialista Munkáspárt
Központi Bizottságának
első titkára,

Losonczy Pál,
a Magyar Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke,

Lázár György,
a Magyar Népköztársaság
Minisztertanácsának
elnöke

Apró Antal, az Országgyűlés elnöke táviratban köszöntötte Chea Simet, a Kambodzsai Népköztársaság Nemzetgyűlésének elnökét. A Hazafias Népfőrdőrség Tanácsa, az Országos Békatanács, a Szolidaritási Bizottság, a magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség, a Szakszervezetek Országos Tanácsa ugyancsak táviratot küldött kambodzsai partnerszervezetének.

Percy Szudánba érkezett

Charles Percy, az amerikai szenátus külügyi bizottságának elnöke szerdán Kairóból négynapos látogatásra Szudánba érkezett.

A republikánus párti szenátor közel-keleti körútja során már ellátogatott Izraelbe, Jordániába és Egyiptomba.

A szudáni hírügynökség beszámolója szerint az amerikai szenátor és a szudáni vezetők megbeszélésein, a kétoldali kapcsolatokat áttekintése mellett, a térség problémái és a nemzetközi helyzet időszerű kérdései szerepelnek a napirenden. Percy szombaton fogadja Gaafar Nimeri köztársasági elnök.

Az USA-ban 15 százalékos katonai költségvetés-emelést terveznek

Amerikai kormányforrások szerint az Egyesült Államok 15 százalékos katonai költségvetés-emelést tervez a következő, 1983-as pénzügyi évben. Reálértékben — azaz az infláció leszámlításával — ez 7 százalékos emelkedésnek felel meg az 1982-es pénzügyi évben elfogadott, ugyancsak rekordösszegű költségvetéshez viszonyítva. Pentagon-értékelések szerint a hadügy-minisztérium a katonai kiadások rohamos növelésén túl követeli a sorkötelesek összehúzásának folytatását is, jóllehet Reagan választási kampányában és hivatalba lépése után is a sorozás újbóli bevezetéséért foglalt állást.

A The Washington Post szerdán kormányforrásokra hivatkozva közölte, hogy Reagan elnök 245 milliárdos ka-

tonai költségvetést hagyott jóvá az 1983-as pénzügyi évre, ami névterekben 15 százalékos emelkedés az ideizh képest. Ebben az évben az Egyesült Államok fegyverkezésére, a hadsereg fenntartására és katonai építkezésekre összesen 215 milliárdot költ, azaz 18 százalékkal többet, mint tavaly. Bár a katonai költségvetés számaival a kormányzat rendszerint pillanatnyi érdekeinek megfelelően játszadozik, a tendencia egyértelműen a katonai kiadások erőteljes ütemű növelésére. Mint a The Washington Post írja: „az új számok kisebb módosítás tárgyát képezhetik, de világos és erőteljes folytatást jelentik Reagan politikájának, amely a katonai kiadások növelésére törekszik a belső programok egyidejű korlátozása mellett”.

A „belső programok” itt a szociális kiadásokat jelentik, amelyek között — ugyancsak a Fehér Házból eredő értesülések szerint — ebben az évben különösen a társadalombiztosítási és orvosi ellátási alapok forognak veszélyben. Tavaly a Reagan-kormányzat az élelmezési és tanulmányi segélyeket nyírta ki a fegyverkezés gyors ütemének biztosítása végett.

Az 1983-as költségvetés fegyverkezési rovatában szerepel többek között: két újabb Nimitz típusú repülőgépanyahajó építése a meglévő három és az épülő negyedik mellett. Két új Los Angeles típusú nukleáris támadó tengeralattjárót is elkezdenek építeni. Elkészül az első hét darab B-1-es bombázó is, ezek darabja 400 millió dollárba kerül.

Az új Kambodzsa három éve

Három éve, 1979. január 7-én a hírügynökségi telexgépek gyorsírásban tudatták: összeomlott a Pol Pot-rendszer, a kambodzsai főváros, Phnom Penh felszabadult. Új fejezet kezdődött a kmer nép történelmében: a kambodzsai nemzeti egységfront katonái a szomszédos Vietnam katonai támogatását élvezve leszállítottak egy olyan rezsimmel, amelynek uralma a legszörnyűbb szenvedéseket zúdította az országra. Hárommi-

lióra teszik e népi rendszert áldozatainak számát. Üres városok, fizikailag és szellemileg meggyötört, megalázott emberek, éhség, betegség — ez volt a Pol Pot-i évek tragikus következménye, ezzel kellett megküzdenie a lassan formálódó új népi hatalomnak.

Tagadhatatlan, hogy az újjászülető Kambodzsa még most is rendkívüli gondokkal küzd, ám az eltelt három év alatt — ez is tény — nagy eredményeket ért el.

Az újjáépítés két éve során ismét megkezdte a termelést a kambodzsai ipar és kézipar. Az 1980-as évben a könnyűiparban négy millió méter szövetet és egyéb terméket állítottak elő. A képen: A takarószövő gyár Phnom Penhben

Kambodzsában Kompong Ghnang megye rizsültetvényeinek 60 százalékán, mintegy 3500 hektáron területén ültették el a rizst. A képen: a frissen ültetett elárasztott rizsföldeken

Leküzdötték az éhséget, újra vannak iskolák, kórházak, működik a vasút, ismét van pénz. A választások nyomán megalakult a parlament, új alkotmányt fogadtak el, színrelépett a Kambodzsai Népi Forradalmi Párt. A stabilizációt nem törheti derékba az sem, hogy Pol Pot megmaradt erői thaiföldi bázisokról szabotázsakciókat hajtanak végre az új hatalom ellen, miként az sem, hogy Kína és az Egyesült Államok nemzetközi blokáddal próbálja elszigetelni a Kambodzsai Népköztársaságot, megakadályozva, hogy a kambodzsai nép törvényes

képviselője elfoglalja helyét az ENSZ-ben. A stabilizáció jele az is, hogy ma már több mint 90 ország és nemzetközi szervezet tart fenn diplomáciai kapcsolatot az ázsiai állammal.

Az új Kambodzsát természetesen az elsők között ismerték el a szocialista országok. Lehetősége szerint Magyarország is igyekszik hozzájárulni a délkelet-ázsiai ország újjászületéséhez, a kambodzsai vezetést nemes célok megvalósításához: a békés, demokratikus, elnemkötelezett, szocializmus felé haladó Kambodzsa felépítéséhez. (KS)

Emlékezés Veres Péterre

Veres Péter író, a huszadik századi magyar próza egyik jelentős egyénisége születésének 85. évfordulója alkalmából szerdán koszorúzási ünnepséget rendeztek Budapesten a Mező Imre úti temető művészparcellájában levő sírjánál. Elhozták a megemlékezés virágait a Művelődési Minisztérium, a Magyar Írók

Szövetsége, a Hazafias Népfőrdőrség Országos Tanácsa, a Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Intézete, a Petőfi Irodalmi Múzeum, az Irodalomtörténeti Társaság, a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának képviselői. Virágot helyeztek a sírra a rokonok, tisztelők is.

Diplomaták egy csoportját fogadta Czyrek

Lengyelország meglepetéssel, sajnálattal és fenntartással fogadja azoknak a kormányoknak az állásfoglalását, amelyek egyrészt a lengyel nép iránti barátságokról szónokolnak, másrészt azonban a politikai nyomás eszköze, sőt olyan gazdasági megtorló intézkedésekhez folyamodnak, amelyek veszélyeztetik a lengyel társadalom érdekeit. Egyebek között ezt hangoztatta Józef Czyrek, a Lengyel Egyesült Munkáspárt KB PB miniszter kedden Varsóban. Czyrek a tőkés és a fejlődő országok diplomáciai képviselőinek egy csoportját, köztük a Egyesült Államok és Kína nagykövét fogadta — jelenti a PAP hírügynökség.

A találkozó Józef Czyrek egyes nemzetközi kérdéseket és a lengyelországi helyzettel kapcsolatos lengyel álláspontot tájékoztatta a diplomáciai misszió vezetőit.

A külügyminiszter hangsúlyozottan szökött arról, hogy az élet normalizálódik az országban, és rámutatott azokra a külső és belső tényezőkre, amelyek befolyásolják a normalizálódás folyamatát. Czyrek megelégedtségének adott hangot amiatt, hogy az országok többsége megértést tanúsított a lengyelországi fejlemények iránt, és aláírta azoknak a gazdasági segélyeknek a jelentőségét, amelyeket Lengyelország kap, mindenképpen a Szovjetuniótól.

Czyrek ugyancsak hangsúlyozta, hogy Lengyelország az enyhülés, az együttműködés és a béke folyamatának alkotó tényezője kíván maradni.

A külügyminiszter átadta a Lengyelországba akkreditált diplomáciai misszióvezetőknek Wojciech Jaruzelski miniszterelnök és a legfeljebb állami testületek újví jökvánsságait.

Állandó szolgálat

A GYÓGYSZERTÁRAK MŰKÖDÉSI RENDJÉRŐL

Az egészségügyi ellátás hazánkban állami feladat, s a szocialista egészségügy alapelveit valósítja meg minden ide tartozó egység. Az alapelvek egy részét jelenti a jó színvonalú egészségügyi ellátás — egy másik, de legalább ugyanolyan hangsúlyos részét a betegek magatartása. A lakosság is hozzájárulhat a jó színvonalhoz, ha akkor és ott veszi igénybe, ahol és amikor kell.

Az ötnapos munkahétre való áttérés a gyógyszertárak esetében is átszervezést jelent, de semmiképpen sem azt, hogy ezek után lennének olyan időszakok, amikor a szükséges gyógyszerekhez ne lehetne hozzájutni. Bár Hajdú-Bihar megyében a jelenlegi 170 gyógyszerész mellett szükség lenne még legalább harmincra, a szakképzett gyógyszerészek aránya az országosnál messze magasabb. Az átszervezést pedig úgy hajtották végre a megyei Gyógyszertári Központ, hogy ha egy-egy adott gyógyszerár nincs is mindennap nyitva, az ügyeleti szolgálat lehetővé teszi a hozzáférést a szükséges gyógyszerekhez.

Az új (1977. január 1-én bevezetett) gyógyszerellátási rendszerben az orvosi utasítás alapján egy-egy adott gyógyszer többször is kiváltható, és vannak olyan gyógyszerek (számuk több száz), amelyek orvosi vény nélkül is vásárolhatók. Ezek a módszerek lehetővé teszik, hogy a hét bármely napján, amikor a gyógyszertár nyitva tart, felkeressük azt, és beszerezjük a gyógyszereket, s ne halasszuk ezt a hét végére, amikor nem mindegyik gyógyszertár tart nyitva. A házipatikák kialakítása természetesen nem azt jelenti,

hogy mindenféle gyógyszerből tartalékoljunk jó sokat, mert úgymond, mi lesz, ha nincs nyitva a gyógyszertár. Az egyszerű fájdalom- és lázcsillapítók beszerzése természetesen indokolt — bizonyultabb esetben pedig mindig orvoshoz kell fordulni. Emellett a gyógyszertárak — meghatározott, alább ismertetett rendben — ügyeleti szolgálatot tartanak, s a rászorulókat szombaton, vasárnap és ünnepnapokon is kiszolgálják. Azaz a gyógyszer-tári szolgálat mindennapos, ha a nyitva tartás nem is az. (Ezt egyébként minden egyes gyógyszertárban, sőt közzéti orvosi rendelésben táblázatokon kifüggesztették.)

Önmagunkat segítjük, ha a gyógyszer-tári szolgálatot nemcsak egyszerűen kereskedelmi egységnek tekintjük, ahol a gyógyszert megvesszük. Nemrégben kampányszerűen segítettek a gyógyszerészek a házipatikák felülvizsgálatában és kiselejtezésében. Természetesen tanácsal mindig szívesen szolgálnak. Ha általában ugyanabba a gyógyszertárba járunk rendszeresen, ez is a segítségünkre lehet (ott már ismerik, milyen gyógyszereket szoktunk szedni stb.). Az orvosok és a gyógyszerészek szoros munkakapcsolatát jelzi többek között az, hogy néhány gyógyszer az orvosi rendelésben is odaadnak a betegnek, ha éppen körülményes a beszerzése (például vasárnap és az ügyeletes gyógyszertár megszervezése).

A gyógyszertárak nyitva tartási rendje hétfőtől péntekig a következő lesz Debrecenben: a Csapó utca 1. és 22. szám alatti, Dimitrov, Hatvan, Szabó Kálmán utcai, a józsi, Ceglédi utcai, Csa-

pó utca 66. és Süveg utcai gyógyszertárak reggel 8-tól délután 10 óráig; a Béke utcai és Kossuth utcai teli kilenc-től fél ótig; a Tanácsköztársaság útja 32. szám alatti, a Déri téri, az Aprilis 4., Ibolya és Szabadság úti gyógyszertárak reggel 8-tól este hét óráig; a Holló János utcai, a Széchenyi utca 1. és a Tanács utcai (Dobozi lakótelepen) reggel nyolctól este nyolcig; a Kishegyesi és a Péterfia utcaiak pedig reggel kilenctől délután ötig tartanak nyitva. A Déri téri gyógyszertár a szombati nyitva tartása alatt (8-16 óra között) elsősorban az orvosi ügyeleti szolgálat által kiírt receptekre és sürgős esetekben ad ki gyógyszereket.

Állandó szolgálatot tart (szombat, vasárnap, ünnepnap és éjszaka) a Széchenyi utca 1., az Ibolya utca 21. (Vénkert) és a Tanács utca 11. szám alatti gyógyszertár.

Hasonlóképpen állandó szolgálatot (mely tehát nem teljesen azonos a nyitva tartással) tartanak a gyógyszertárak a megye városaiiban, járási székhelyein, nagyobb községekben, így Berettyóújfaluban, Balmazújvárosban, Biharkezesben, Derecskén, Földesen, Hajdúböszörményben, Hajdúnánáson, Hajdúszoboszlón, Kabán, Komádi-ban, Nádudvaron, Püspökkladányban és Polgáron.

Hetenként felváltva tartanak ügyeleti szolgálatot a gyógyszertárak az itt következő párosításokban: Egyek—Tiszecse, Hajdúhadház—Téglás és Hosszúpályi—Léta-vertes.

Ahol nincs gyógyszerészi szolgálat, ott az ügyeletes orvos által készletben tartott gyógyszerek segítik a sürgős ellátást.

JEGYZET

Többség dönt?

Sajnos nem minden esetben. Így tél közepe óta időszerűvé válik a gépkocsival rendelkezők aggodalma: „horá tegyem az autót a téli hidegben, havazásban, hogy a lehető legkisebb kárt tegyenek benne a tél viszontagságai?” A gépkocsik számának rohamos növekedése megváltoztatta azt a sok-sok évvel ezelőtti irigykedő, cinikus véleményét, hogy „na és — a maszek kocsját eszi a rozsda”. Ma közel egymillió magángépkocsi van az országban, és ennek körülbelül felét „csillaggarázsban” tárolják. Tehát a régi irigykedőből ma már aggódó gépkocsitulajdonos lett, illetve sajnos nem mindegyikből...

Az utóbbi időben Debrecenben is megszaporodtak az olyan panaszok, hogy ahol lenne lehetőség garázsépítésre, például társasházak közös udvarán, mindig akad a tulajdonosok között néhány, akinek már van garáza (például az épület alatt), vagy nincs autója (egyelőre) és nem akarja, hogy mások foglalják el a területet, amire néhány év múlva esetleg neki is szüksége lehet. Ilyen helyzetben hiába járul hozzá a lakók 90 százaléka az építkezéshez, ők néhányan mégis meg tudják hiúsítani a szabványos sorgarásépítést. Az autójukat feltők így valamilyen pótmegoldással próbálkoznak. A garázsberletti lehetőség korlátozott száma és magas berleti díja miatt a magánautós hátrányban van a vállalatokkal és intézményekkel szemben, hiszen az utóbbiak hét-kilencszáz forintot is tud-

nak fizetni a „mellényzsebből”, nem úgy a magánautós.

A legrosszabb megoldás a ponyva, mely esztétikailag is a legelfogadhatóbb, bár a hatékonyságáról lehetne vitatkozni, hiszen az autó fényezésére ráfagyott rászon vagy műanyag „lecibálása” néha több kárt tesz a fényezésben, mint amennyi védelmet nyújt. A gumik uttethez fagyását pedig eleve képtelen megakadályozni.

A másik, még elfogadható megoldás a felnyitható ponyvagarázs. De ez — rövid élettartama, magas ára miatt — költséges rész megoldás.

A legrosszabb, legdrágább és legcsúnyább a házilag hulladékanyagból összedobott garázszerzés. Ehhez a kényszermegoldáshoz általában azok az autósok folyamodnak, akiknek lenne lehetőségük (hely+penz) téglagarázs építésére, de az előbb már említett módon ezt a lakóházaik megakadályozzák. Az ilyen tákolmányokat a tanács is rossz szemmel nézi, rosszallását pedig jelentős pénzbírságokkal fejezi ki.

Tudok egy 98 lakásos társasházról, ahol mindössze három társtulajdonos nem járult hozzá a szabályos építkezéshez. Ebben az esetben a lakók három százalékának az akarata érvényesült a többséggel szemben. Sajnálatos, hogy a jogszabályok — még ki tudja meddig — nekik, a kisebbségnek adnak igazat.

Acs László

Nem lehet megenni

BESZÉLGETÉS A HAJDÚ MEGYEI TEJIPARI VÁLLALAT REKLÁMTEVÉKENYSÉGÉRŐL

„Jó borknak nem kell célgér” — hangzik a jól ismert közmondás. Am, ez nem így van! A jó árunak is kell „célgér”, ha nem tolongnak érte a vevők. Ez általában akkor fordul elő, ha garmadóval van belőle, vagy ha a vásárlók nem tudnak róla. A reklámozás kezdeti formái már korán ismertek voltak. A cégére akkor lett igazán szükség amikortól termeltek egy árucikkből, hogy a rak-táron is maradt belőle. A reklám célja tehát az, hogy a vásárlók figyelmét felkeltse, az ajánlott árucikk iránt minél nagyobb keresletet érteszen. Arra voltunk kíváncsiak, hogy egy vállalat — esetünkben a Tejipari Vállalat — hogyan bonyolítja le reklámtevékenységét, mennyit költenek arra, hogy termékeiket „nagy dobra verjék”, mennyire fizetődik ez ki. A vállalat főmérnökét, dr. Mile Sándort kerestem meg.

— Egy olyan országban, ahol lépten-nyomon reklámok hívogatják az embereket az üzletekbe, aligha van nekünk komoly ellátási gondok. Szerencsére hazánkban is elég sok a reklám. Az önk-vállalatára jellemző-e kiterjedt reklámtevékenység? Évente milyen összeget áldoznak erre?

— Ez évben hétszáz ezer forint volt az a pénz, amit a vállalat maga költött ilyen célokra, de jelentős összeget fizetünk a Tejipari Vállalat Trösztjének is, akik központilag hirdetnek, és reklámjaikba belevessék a mi termékeinket is. Az évi árbevételünk kétféle milliárd fölé jutott, a reklámozásra fordított pénz ennek körülbelül a fél százaléka. Ez nagyon kevés, tőkés vállalatoknál nem ritka az, hogy az árbevétel 5-10 százalékát is ebbe fektetik.

zö nyomtatványokat (szórólapokat, ételrecepteket) adunk ki. A reklámozásban szövetségeseink az egészségügyi szervek, hisz az, hogy az emberek minél több tejet-méket fogyasszanak, állami munkában elsősorban egészségügyi és nem üzleti ügy. Annál is inkább, mert minden tejterméket dotál az állam. Ez a dotáció termékenként 25-60 százalék között mozog.

— Más tejipari vállalatokhoz mérten milyen intenzitású ez a reklámtevékenység?

— Az országban tizenhárom ilyen vállalat van, ezek között a miénk a második legnagyobb. Üzemeink a megyében, illetve a megyehatáron túl találhatók: Hajdúböszörményben, Berettyóújfaluban, Gyulán és Gyopároson. A reklámköltségek „nagyságunkkal” arányosak: rendszerint az első három hely valamelyike illet meg bennünket.

— Az országban tizenhárom ilyen vállalat van, ezek között a miénk a második legnagyobb. Üzemeink a megyében, illetve a megyehatáron túl találhatók: Hajdúböszörményben, Berettyóújfaluban, Gyulán és Gyopároson. A reklámköltségek „nagyságunkkal” arányosak: rendszerint az első három hely valamelyike illet meg bennünket.

— Az országban tizenhárom ilyen vállalat van, ezek között a miénk a második legnagyobb. Üzemeink a megyében, illetve a megyehatáron túl találhatók: Hajdúböszörményben, Berettyóújfaluban, Gyulán és Gyopároson. A reklámköltségek „nagyságunkkal” arányosak: rendszerint az első három hely valamelyike illet meg bennünket.

— Az országban tizenhárom ilyen vállalat van, ezek között a miénk a második legnagyobb. Üzemeink a megyében, illetve a megyehatáron túl találhatók: Hajdúböszörményben, Berettyóújfaluban, Gyulán és Gyopároson. A reklámköltségek „nagyságunkkal” arányosak: rendszerint az első három hely valamelyike illet meg bennünket.

— Az országban tizenhárom ilyen vállalat van, ezek között a miénk a második legnagyobb. Üzemeink a megyében, illetve a megyehatáron túl találhatók: Hajdúböszörményben, Berettyóújfaluban, Gyulán és Gyopároson. A reklámköltségek „nagyságunkkal” arányosak: rendszerint az első három hely valamelyike illet meg bennünket.

— Az országban tizenhárom ilyen vállalat van, ezek között a miénk a második legnagyobb. Üzemeink a megyében, illetve a megyehatáron túl találhatók: Hajdúböszörményben, Berettyóújfaluban, Gyulán és Gyopároson. A reklámköltségek „nagyságunkkal” arányosak: rendszerint az első három hely valamelyike illet meg bennünket.

— Az országban tizenhárom ilyen vállalat van, ezek között a miénk a második legnagyobb. Üzemeink a megyében, illetve a megyehatáron túl találhatók: Hajdúböszörményben, Berettyóújfaluban, Gyulán és Gyopároson. A reklámköltségek „nagyságunkkal” arányosak: rendszerint az első három hely valamelyike illet meg bennünket.

— Az országban tizenhárom ilyen vállalat van, ezek között a miénk a második legnagyobb. Üzemeink a megyében, illetve a megyehatáron túl találhatók: Hajdúböszörményben, Berettyóújfaluban, Gyulán és Gyopároson. A reklámköltségek „nagyságunkkal” arányosak: rendszerint az első három hely valamelyike illet meg bennünket.

— Az országban tizenhárom ilyen vállalat van, ezek között a miénk a második legnagyobb. Üzemeink a megyében, illetve a megyehatáron túl találhatók: Hajdúböszörményben, Berettyóújfaluban, Gyulán és Gyopároson. A reklámköltségek „nagyságunkkal” arányosak: rendszerint az első három hely valamelyike illet meg bennünket.

— Az országban tizenhárom ilyen vállalat van, ezek között a miénk a második legnagyobb. Üzemeink a megyében, illetve a megyehatáron túl találhatók: Hajdúböszörményben, Berettyóújfaluban, Gyulán és Gyopároson. A reklámköltségek „nagyságunkkal” arányosak: rendszerint az első három hely valamelyike illet meg bennünket.

— Az országban tizenhárom ilyen vállalat van, ezek között a miénk a második legnagyobb. Üzemeink a megyében, illetve a megyehatáron túl találhatók: Hajdúböszörményben, Berettyóújfaluban, Gyulán és Gyopároson. A reklámköltségek „nagyságunkkal” arányosak: rendszerint az első három hely valamelyike illet meg bennünket.

— Az országban tizenhárom ilyen vállalat van, ezek között a miénk a második legnagyobb. Üzemeink a megyében, illetve a megyehatáron túl találhatók: Hajdúböszörményben, Berettyóújfaluban, Gyulán és Gyopároson. A reklámköltségek „nagyságunkkal” arányosak: rendszerint az első három hely valamelyike illet meg bennünket.

— Az országban tizenhárom ilyen vállalat van, ezek között a miénk a második legnagyobb. Üzemeink a megyében, illetve a megyehatáron túl találhatók: Hajdúböszörményben, Berettyóújfaluban, Gyulán és Gyopároson. A reklámköltségek „nagyságunkkal” arányosak: rendszerint az első három hely valamelyike illet meg bennünket.

— Az országban tizenhárom ilyen vállalat van, ezek között a miénk a második legnagyobb. Üzemeink a megyében, illetve a megyehatáron túl találhatók: Hajdúböszörményben, Berettyóújfaluban, Gyulán és Gyopároson. A reklámköltségek „nagyságunkkal” arányosak: rendszerint az első három hely valamelyike illet meg bennünket.

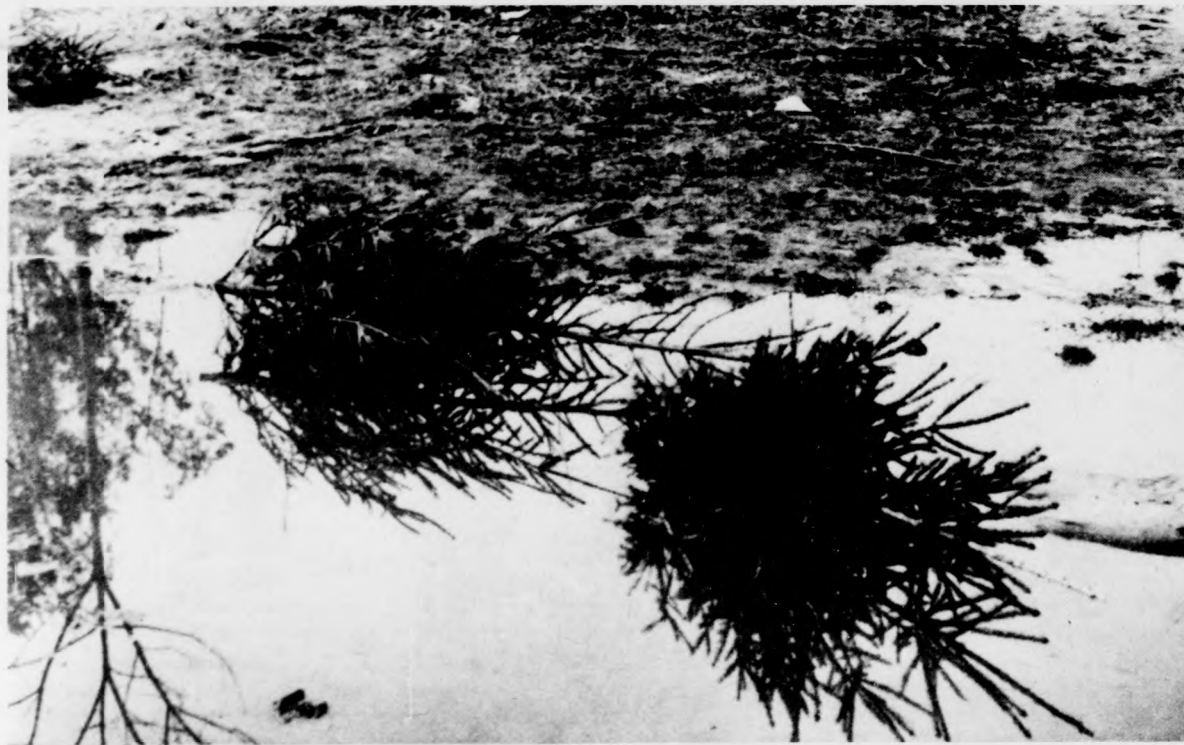
— Az országban tizenhárom ilyen vállalat van, ezek között a miénk a második legnagyobb. Üzemeink a megyében, illetve a megyehatáron túl találhatók: Hajdúböszörményben, Berettyóújfaluban, Gyulán és Gyopároson. A reklámköltségek „nagyságunkkal” arányosak: rendszerint az első három hely valamelyike illet meg bennünket.

— Az országban tizenhárom ilyen vállalat van, ezek között a miénk a második legnagyobb. Üzemeink a megyében, illetve a megyehatáron túl találhatók: Hajdúböszörményben, Berettyóújfaluban, Gyulán és Gyopároson. A reklámköltségek „nagyságunkkal” arányosak: rendszerint az első három hely valamelyike illet meg bennünket.

— Az országban tizenhárom ilyen vállalat van, ezek között a miénk a második legnagyobb. Üzemeink a megyében, illetve a megyehatáron túl találhatók: Hajdúböszörményben, Berettyóújfaluban, Gyulán és Gyopároson. A reklámköltségek „nagyságunkkal” arányosak: rendszerint az első három hely valamelyike illet meg bennünket.

— Az országban tizenhárom ilyen vállalat van, ezek között a miénk a második legnagyobb. Üzemeink a megyében, illetve a megyehatáron túl találhatók: Hajdúböszörményben, Berettyóújfaluban, Gyulán és Gyopároson. A reklámköltségek „nagyságunkkal” arányosak: rendszerint az első három hely valamelyike illet meg bennünket.

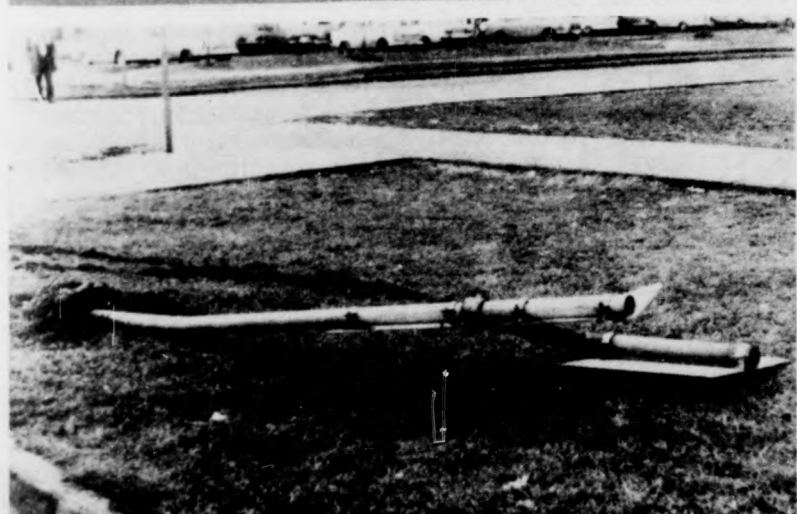
— Az országban tizenhárom ilyen vállalat van, ezek között a miénk a második legnagyobb. Üzemeink a megyében, illetve a megyehatáron túl találhatók: Hajdúböszörményben, Berettyóújfaluban, Gyulán és Gyopároson. A reklámköltségek „nagyságunkkal” arányosak: rendszerint az első három hely valamelyike illet meg bennünket.

Van, aki még ma is szájában érzi a szilveszteri lakoma ízeit, s elképzelhetően olyanok is akadnak közöttünk, akik még mára sem jözanodtak ki teljesen az ösznapi italozás után. Mások talán még mindig azt hiszik, tart az ünnep, legfeljebb az teszi számukra gyanússá a dolgot, hogy ismét be kell járniuk a munkahelyükre. Nehá-nyan már túl vannak azon is, hogy az új év első napján telet fogadalmukat megszégjék, s most már újabb jól hangzó fogadalmak megtételére gondolnak.

Szóval nem múlt el nyomtalanul az ünnep, s ha szette-kintünk Debrecenben, azt látjuk a város „arcán” is. Kidöntött jelzőtáblák, lefejezett szemétkosarak jelzik a du-hajkódó jókedvet. Fenyőfából igazán jó volt a felhőzatal, erre utal, hogy szerte a városban a legkülönbözőbb helyeken bőségesen lehet elszórva látni a karácsony ekét vesztett rekvizitumait. Kétségtelen jólesik a vidám napokra emlékezni, de azért az ilyen „emlékeket” minél előbb el kellene tüntetni a városból.

(Töröcsik László felvétele)

Szilveszteri maradék

A „hírverés” módjai

— A reklámozás kétség-kívül legismertebb és talán legkedveltebb formái a televízió és a rádió hirdetései. Milyen formák vannak még? Elsősorban azokra gondolok amelyekkel a vállalat maga is él?

— Az egyik legkézenfek-vőbb forma az újsághirdetés. Ezzel elég gyakran élünk. Aztán: termékeinket kosto-lással egybekötött árubemutatókon állítjuk ki: rövidfil-meket készíttünk, amelyeket a mozik a nagyfilmek előtt vetítenek le. A sportpályák is igen alkalmas helyek a hírverésre, továbbá különbö-

— Nyilvánvaló, hogy a tejtermékfogyasztás minden-kinek ajánlható, s kis túlzás-sal talán azt is lehetne mon-dani, hogy a tejfogyasztás mértéke civilizáltsági fok-mérő is egyben. Hazánk mi-lyen helyet foglal el ebben a „versenyben”?

— Sajnos, valahol az euró-pai lista utolsó harmadában kullogunk. Nálunk évi 165 liter teinek megfelelő tejter-méket fogyaszt egy ember. Ez rossz átlag. 200 liter fö-lött lenne elfogadható, de az ideális évi 300 liter körül van. Nagyobb igényeket is ki tudnánk elégíteni, hisz termékeinkből exportra is jut. Ha itthon nőne a keres-let, lemondanánk a kivitel-ről. A fogyasztási szokásokat megváltoztatni küzdelmes

Ez a cikk is reklám?

— Ha ezt a cikket is rek-lámnak tekintené, milyen termékeket ajánlana a vá-sárlónak?

— Termékskálánk elég széles, bizonyára mindenki talál inyére valót. A Marga-réta vajunk aromásabb, mint „vajtársai”, s hidegben is jól kenhető. Ajánlom a tavaly piacra került citromos krém-túrót is. A vendéglátó részlegnek számára különféle fagyaltporok készíttünk, a tejszín-fagyaltporunk vi-szont üzletekben is kapható. Cukorbetegeknek ajánlom a diabetikus fagyaltot s más tej-cukorban szegény termé-keinket. A betegek hamar felerősödnek a tejszínajttól, a soványajttal pedig a fogyó-kúrázók „ehetik bizalom-mal”. Az idén egyébként 4-4,5 százalékkal több termé-ket próbálunk eladni, mint tavaly. A tejfogyasztás nö-velése — köztudottan — or-szágos irányelv is.

— Befejezésül megkérde-zem: van-e érzékelhető hasz-na, hatása a reklámnak?

— A reklám hatása két-ségvonhatatlan, ám ezt szinte lehetetlen lemérni. Mi mindenesetre a jövőben sem fogjuk ablakon kibömbö-özni ezeket a reklámtevé-kenységünk javítására törek-szünk.

Erdei Sándor

Nincs időnk egymásra

FÁRADT TIZENÉVESEK

A helyszín egy debreceni középiskola. Hogy melyik, az nem lényeges, hiszen akármelyikben hasonlókat hallhattunk volna. Akik körülvesznek, egyformán sötét-kékben, 16-17 éves diákok, jó és kevésbé jó tanulmányi eredménnyel. Átlagos fiatalok, kisebb-nagyobb tervekkel, álmokkal, koruknak megfelelő érettséggel. Ahogy egyikük jellemezte magukat: „Nehéz korban vagyunk, végképp nem vagyunk harmonikus, kiegyensúlyozott egyéniségek, ezért valószínűleg időnként nehezen elviselhetők vagyunk környezetünk számára. Néha talán magunknak is. Fogékonyak vagyunk azért minden iránt, szeretünk olvasni, politizálni és szeretnénk sok mindennel, elsősorban egymással, a felnőttekkel, s ha nem baj, magunkkal is foglalkozni. Csak hát...”

Munka - tanulás - rohanás

Egy középiskolás diák életmódját elsődlegesen a tanulás határozza meg. Ezért nem csodálkozom, amikor a munka apropóján ösztönösen a tanulásról kezdenek beszélni. Végül is természetes, hogy számukra a tanulás a munka.

J. A.: — Iskolai túlterhelésünket még szüleink is elismerik. Sokszor van nulladik, sőt nyolcadik órák, ami azt jelenti, hogy reggel hétfől délután négyig végig figyelünk vagy éppen produkálunk kell. Ezután pedig készülünk fel a másnapra órára, ami további legalább négy óra. Én a tv-híradó alatt is még javában tanulok. S még ha hihetetlen is, hatodikosként is gyakran ki van borulva. Szédítő, megfeszített ez a tempó. Az egyik tanpár a másikkal feladott anyag nemcsak fajsúlyos, de jóformán kilószámra mérhető is. Kérdés: mi marad meg ebből mondjuk egy-két héttel későbbre? Lassan már a saját családunk számára is elviselhetetlenek vagyunk, hiszen segíteni, de még beszélgetni se nagyon érünk rá.

Be. Gy.: — Ez csak fokozódik az ötnapos munkahét bevezetésével.

B. Gy.: — Annál inkább, mert a tanárok eddigi tapasztalataim szerint majd biztos úgy adják fel a tananyagot, hogy „hétvégén ráértek megtanulni”. De akkor minnek a szabad hétvége, kérem én, ha akkor se lesz időnk a családdal lenni, kedvünkre olvasni, kirándulni? Mikor legyünk gyerekek?

T. T.: — Hallottam egy véleményét, miszerint az isko-

Amiről most Laboncz Andrással, Ruzicska Judittal, Tolnay Kátival, Beregszászi Gyulával, Bodnár Gyulával, Jakab Attilával és Tatar Tiborral beszélgettünk, az összefügg mindennapiakkal, életükkel, munkájukkal, a tanulással, családjukkal, szabadidejükkel — szóval róluk szól. (Mivel beszélgetésüknek, az egymással szorosan összefüggő témák hangos átgondolásának, megvitatásának csupán hallgató részese voltam, engedtessek meg, hogy azt most hasonlóképpen vessem papírra.) A vitára végig rányomja bélyegét az a bizonyos „csak hát”, amire körülből úgy válaszoltak: „nincs időnk”. Bodnár Gyula meg is jegyzi lassan betelő noteszomra célozva: „Pedig nem akartuk, hogy panaszkönyv legyen.”

la olyan, mint egy futószalag, amire állandóan pakolják a tudást, s ami nem kell, az lehullik. Ezt úgy érzem, az illetékesek hamar észrevették. De így csak a munkát szaporítjuk, a hatásfokot aligha növeljük. Az ún. gazdasági életre való felkészítés — azaz a magas szaktudású emberek képzése — a nevelés rovására megy. Ha az egyetemre való bejutáshoz telefonkönyvszerű lexikális tudás kell — akkor ehhez jó a mai iskola.

R. J.: — Nem egészséges, életrevaló, gyakorlati embereket nevelnek belőlünk.

T. K.: — Sok az olyan követelmény, aminek hasznosága megkérdőjelezhető. Túlságosan elmerülünk a részletekben, ahelyett, hogy átfogó képet kapnánk a dolgokról, folyamatában látnánk az el-sajátítandó ismeretanyagot, a törvényszerűségeket, a világot. Hasznosabb lenne, megtanulni, hogyan kell a pénzt értelmesen beosztani, az idővel helyesen gazdálkodni.

R. J.: — Nem tanítanak meg bennünket gondolkodni, az ismeretszerzés, az elsajátítás mechanikus. A mi véleményünk vagy egyáltalán nem érdekes, vagy csak nagyon keveseknek, hiszen előírt tanterv van, az anyaggal folyton rohanunk. Be kell fejezni, amit előírtak. Ezért aztán nem tanulunk meg rácsodálkozni a szépre, élvezni azt, amit csinálunk. Hiszen, ha rákérdezhetnénk dolgokra, vagy megvitathatnánk őket, sokkal tartalmasabb, maradandóbb lenne, s közelebb kerülünk a tanárainkhoz, egymáshoz emberileg.

Krónikus időhiány

T. K.: — Zavar bennünket, hogy bár hosszú időt töltünk együtt az iskolában, mégsem vagyunk igazán együtt, nem ismerjük egymást. Az óra alatt a tanár „kifacsar” bennünket, szünetben pedig a következő órára készülünk. Mikor beszélgetünk, figyelünk egymásra? Mi ez, ha nem a közösségképződés gátja?

R. J.: — Még mielőtt bárki azt hinné, hogy nem akarunk tanulni, nem erről van szó. Tudjuk, hogy több tanulni valóból több marad meg. Egszerűen arról van szó: nincs időnk mozogni, sportolni, szakkörre járni, zenét tanulni, olvasni, kapcsolatokat kötni. Mindenhez fáradtak vagyunk.

T. T.: — Szelektálni kellene, mennyire „megyünk bele” egy anyagba. Engem például zavar, hogy tudjuk, mi a mitokondrium, de nem tudunk például Picassóról.

L. A.: — Engem bánt, hogy nincs időm anyukámnak segíteni, pedig rászorulna, hiszen fáradtan jön haza.

J. A.: — A legfájdalmasabb valóban az, hogy magunknak a családoknak sincs egymásra idejük. A hosszú munkanapok után mindenki fáradtan, idegesen jön haza,

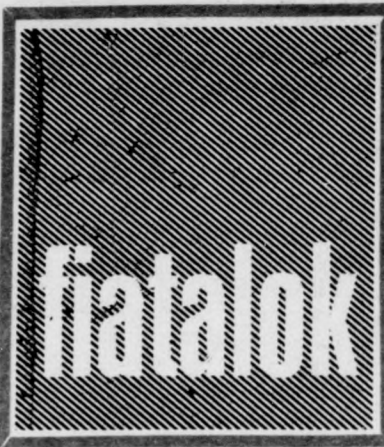
és olyankor egy pitiáner dolog, egy lógó cipőfűző veszekedés tárgya lehet.

R. J.: — Nekem az időről más is eszembe jut. Ha a miben hasonló korúak közösségében van, az jó jellemformáló lenne, ha időnk lenne egymásra.

J. A.: — Igazi közösségek sem alakulhatnak ki idő hiányában. Az iskolának kellene egy olyan funkció, hogy segítse a közösségbe való beilleszkedést, vagy egyáltalán annak létrehozását. De mikor?!

T. T.: — Itt van például a KISZ. Véték nem kihasználni ezt a szervezetet. Csak hát, hogy legyen közösségteremtő, vonzó, ha kötelezően előírt témákat kell megbeszélni, nem olyat, ami bennünket érdekel?

B. Gy.: — Én például nagyon szeretem Kádár János beszédeit. Igazán haza- és munkaszeretetre, elkötelezettségre nevelnek. Miért nem lehet ezeket megbeszélni, s miért kell például a cigányhelyzetet, ha az sokkal kevésbé érdekel? Pedig egy ilyen beszélgetés hihetetlenül össze tud hozni bennünket. Vagy mint ez a mostani. Micsoda jó ifjúsági szervezetet tudnánk mi csinálni!

Fiatalok

J. A.: — Van bennünk vállalkozókedv is, munkakedv is. Nézz ki az ablakon. Látdok azokat a mély gödröket? Mi ástuk, pedig nem is földet, hanem törmelékkel kellett kitermelni. Fásítunk. És cserébe kaptunk egy koncertet az iskolától. Nem jó kezdeményezés ez?

T. T.: — Nem kellene nagy dolgokat csinálni, csak éppen mindenkit, a félnöket is bevonnai.

J. A.: — Van itt még néhány dolog, ami szintén összefügg az idővel, és amitől jócskán függ, milyen embereké válunk. Tanítani kellene a szülőket például a gyermeknevelésre. Hogy ne tulajdonuként, hanem önálló, gondolkodó emberként kezeljenek bennünket. Őket is tanítani kellene, az iskolát is. Hogy mindenre legyen idő, s ne csak jó szaktudás, hanem egymást szerető, becsületes emberré váljunk. Ehhez nemcsak a tanulásra kell időt hagyni, hanem egymásra is. Mert valamennyien szeretnénk olyan emberré válni, mint az apám, akinek élete a munkája, a családja.

„Depressziós leszek lassan attól, hogy örökös késésben vagyok a kötelező feladataimhoz képest, hogy nem mehetek focizni, mert az egyetem felvétel miatt egy rossz szul sikerült felelet is elronthat mindent. És mert nincs időm még udvarolni sem” — ezt mondta a 17 éves T. T. a beszélgetés folyamán.

Panaszkodásra persze a felnőttek többsége is kétségkívül hajlamos. A felvetett téma alapján pedig várható volt, hogy a gimnazisták is hasonlóan reagálnak. A látvány túl sok gondban megésvan igazság. Ebben az iskola igazgatója is megerősített.

Manapság, amikor egyre több az ideges, fáradt felnőtt, másrészt pedig a gyereknevelést a munka vagy életmód miatt elhanyagolják, közömbösek miatt a csövező tizenéves, érdemes elgondolkodni a gimnazisták időbeosztásán, túlhasznált életmódján. Biztosan meg lehetne találni a kettő közötti helyes arányt. Ezek a gyerekek már idős, felnőtteknek még túl fiatal középiskolások megfogalmaztak most sok mindent, ami nemcsak az ő gondjuk, a felnövekvő jövőndő értelmiségé, hanem valamennyiünké. Felvetett kérdéseiket érdemes legalább magunknak — szívünkre tett kézzel — megválaszolniuk.

Ferenczfalvi Éva

TÉLI ÖRÖMÖK

Szerencsére nem fukarkodott annyira kegyeivel a tél az iskolai szünet idején, mint ezekben a napokban. Most legfeljebb csónakáni indulhatunk a Nagyerdőre — még ha korcsolyával is a vállunkon — nem a téli sportok örömeinek adózni. Akkor azonban elővehette ki-ki a szánkót, a sílécet, s kipróbálhatták kicsinyek és nagyobbak a karácsonyi ajándékul kapott felszerelést.

A kinőtt korcsolyapályán helyett ott maradt a nagyobb testvére, sőt még a kisunokát először jégre kísérő fiatalabb, vállalkozókedvű nagymamák rozsdásodó korcsolyája is előkerült a sűfnöbél. S amikor a műjégpályát felújították vagy éppen tűzszűfolt volt, az iskolaudvarok, lakótelepeken felöntött, alkalmi korcsolyapályára alakított grundokon, s a csónakázótóból átvedlett pályán, ha jég volt, hely is volt. Fejre kerültek a sapkák, vállra a korcsolyák, hón alá a hokiütők, s elindultak a jégkedvelők — különböző napszakokban —, hogy meggyőződjenek róla: tényleg úgy csúszik-e a jég.

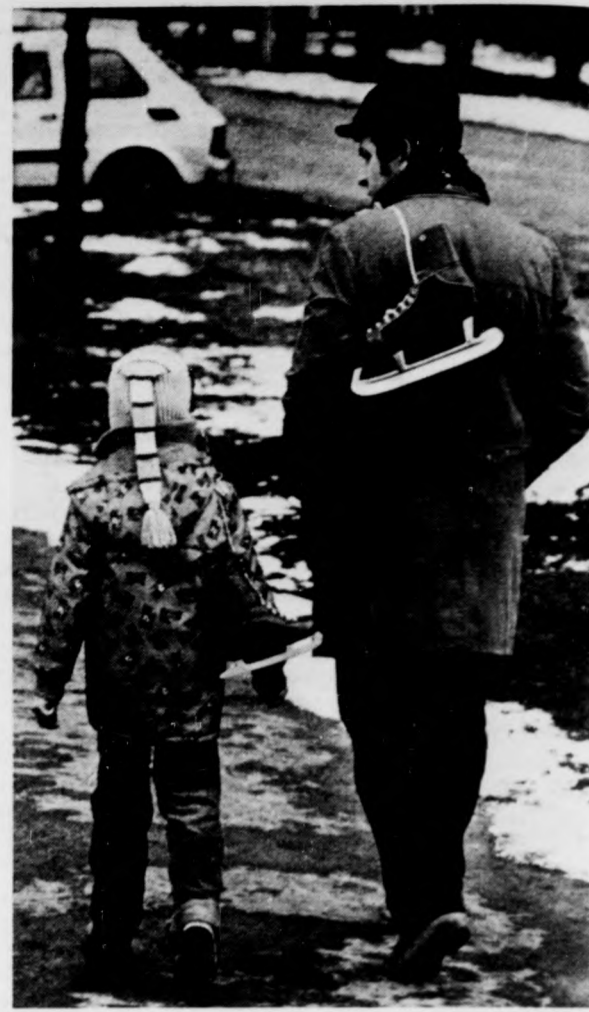
— fé —

Az első lépések

Még nincs teljesen együtt a hokicsapat... (Nagy Gábor képriportja)

Elindulnak a korcsolyák — egyelőre szárazon

Na még egy kicsit szorosabbra

Fiatalok és a lakás

Vegyünk egy állami vállalatnál dolgozó fiatal munkást, aki telepszerű többszintes házban két és fél szobás lakást akar vásárolni. A vételár hatszáz-ezer forint. A kétgyermekes fiatal munkásházaspárnak azonban mindössze ötvézer forint a megtakarított pénze. A lakást mégis megveszik. Természetesen először elkezdnek számolni. Kövessük ezt végig. Alkalmazhatunk laknak, két gyermekük van, tehát megkapják az állami vállalatnál dolgozó munkások számára adható (két és fél szoba után jár) 90 ezer forintot, valamint a 60 ezer forint szociálpolitikai kedvezményt. A vételár most már 450 ezer forintra csökken. Előtakarékoságban meglevő pénzük most már fedezi az OTP- illetve a vállalati hitelhez szükséges 10 százalékat. A vállalat lakás- és hiteligazgatási bizottsága az igényjogosultság

alapján, valamint meglévő lehetőségeik szerint visszavagy vissza nem térítendő hitelt is biztosíthat. Ami marad, azt pedig a dolgozó az OTP-től kölcsönözheti. Nem mondom, hogy ezek ellenére könnyű dolga van a fiatalnak, hiszen a kölcsönök törlesztését havonta pontosan kell fizetni. Egy új otthon megteremtése azonban sohasem volt könnyű és elképzelhetetlen takarékoság nélkül. Az állami támogatásról és a szociálpolitikai kedvezményeiről most itt csak annyit, hogy lényeges segítségét jelentenek a fiataloknak. Bővebben a vállalati lakásépítési hitelek, támogatásokról szóljunk a Tiszántúli Gázszolgáltató Vállalat példája alapján. A fiatalok lakásgondjainak megoldásában azt hiszem a megyében különben is előkelő helyet foglal el a vállalat.

A TIGAZ-nál 1969 óta működik a lakás- és hit-

gazdálkodási bizottság. A bizottság munkájában részt vesz a párt, a KISZ, a szakszervezet képviselője is, környezettanulmány alapján minden esetben felméri az igénylő lakás-körülményeit, az igényjogosultságot, figyelembe veszik a dolgozónak a vállalatnál eltöltött éveit, munkáját. És ennek alapján adják meg a hiteltámogatást, melynek felső határa a TIGAZ-nál 170 ezer forint. A vállalatnál az V. ötéves tervben az OKGT által képzett és rendelkezésre bocsátott lakásépítési alap 22 millió forint volt. A VI. ötéves tervben 37 millió. Ebből 1981-ben 7 millió 400 ezer forintot használtak fel, illetve az előző év maradványával együtt közel 9 millió forintot bocsátottak a dolgozók rendelkezésére. Ezen kívül a vállalat részesedési alapjából vissza nem térítendő hitelt is képez, melynek évi összege 200 ezer

forint. A vissza nem térítendő kölcsön összege 3-5, fiatalok esetében 10 ezer forint lehet. A vállalat dolgozóinak 40-50 százaléka fiatal, de a lakástámogatási alap elosztásánál és a vissza nem térítendő támogatások nagyobb hányadát a fiatalok kapják. A TIGAZ-nál eddig egyetlen jogos igényt sem kellett visszautasítani. Nyilván más vállalatoknál, szövetkezetekben, üzemekben az állami jogszabályok és a kollektív szerződések által szabályozott módon kevesebb, vagy több segítséggel juthatnak lakáshoz a fiatalok. Nem mondom, hogy könnyen, nem mondom, hogy lemondások és takarékoság nélkül, de el lehet érni, meg lehet teremteni az otthonot. Főleg, ha a fiatal tájékozott és tudja, hogy kitől, mennyit és milyen segítséget várhat, kérhet.

— ár

Oktatáspolitikai és eredményességük sok-sok újabb bár voltak köztük nem gondoltak számmal annak jegyében szocializmus. A KISZ KE jelent levele hangzott el. legfontosabb kaja a tanulók KISZ-munkésénél is a pont. Ha iskolai átlagát nem lehetünk, vagyunk azok részét az az ok a fiatalok másrészt az, időben tapasztalható gondolkodtatamelyekre gyelni.

Tudás és

Evek óta nemely tanulás tudás hatalom, amivel ért, de valódi dásért, hanem érettségi bizonyítvány, nem képtelenség megígnytelenség mert aki a minimumul egy jeleskedni. Száznál több igénytelenség egy része sem követel gyerekrá, vagy a jobb tudás. Ezzel a tudással, amikor egy munkát meg kell csinálni, hogy munkát megtegyék, pénzért keressék. Munka és különösen számmondok nem számít, hanem a jeles, elégséges, ugyanannyi.

Még lehar egy-egy bukalmeg egy dolgvisszatér a mondia volt hogy mennyi dult már, tanulónk, akkaskénti dolgkörül keres. Ha meggyenyelvi, közpostás tagoztanuló ennért áll munkosztönözhető galmasabb

Elgondolkosság is, amelással kapcsol meg. A sősorban a fel, de szí gondosságg azokkal a ismereteiket tézményekb rapítani. El a diák csak gának tesz kedve ellen lásra jelen ban az is a tanulónak a szülő nem továbbtanu terheket. E taníttatás s lammak, de oszt, majd gyereke az se után ne keresne ar érettségi u képesítésév ni. Öt-hat halad a pá pít, lakásh temet végz loholhat u is előfordu hetséges, j vállalat költségeit, él a felkín fáradt a ta ja —, vagy lójában n kedve sem

Mennyit ér a tudás?

Oktatáspolitikánk erőfeszítései és eredményei, az oktatás-nevelés ügyében született sok-sok újabb rendelkezés — bár voltak közöttük kellően át nem gondoltak is — szép számmal annak a felismerésnek jegyében születtek, hogy szocializmust építeni a műveltségi színvonal folyamatos emelése nélkül nem lehet. A szándék és az iskolában tapasztaltak mégis olykor eltávolodni látszanak egymástól.

A KISZ KB 1975-ben megjelent levelében először hangzott el — nagyon helyesen —, hogy az ifjúság legfontosabb politikai munkája a tanulás, azóta a diákok KISZ-munkájának értékelésénél is ez az első szempont. Ha iskolánk tanulmányi átlagát nézzük, elégedettek lehetünk. Hogy mégsem vagyunk azok, annak egy részét az ok, hogy tudjuk, másrészt az, hogy az utóbbi időben tapasztaltunk olyan elgondolkodtató jelenségeket, amelyekre érdemes odafigyelni.

Tudás és képesség

Evek óta úgy tűnik, hogy némely tanuló számára: a tudás hatalom — csak szólam, amivel látszólag egyetért, de valójában nem a tudásért, hanem a papírárt, az érettségi bizonyítványért tanul, nem képességei szerint, csak éppen annyit, hogy az elégséges legyen. Ez az igénytelenség azért veszélyes, mert aki a tanuláson beéri a minimummal, az valószínűleg a munkában sem fog jeleskedni. Sajnos, ez ellen az igénytelenség ellen a szülők egy része sem tiltakozik, nem követel gyerekeitől, mert nem ér rá, vagy nem tartja fontosnak a jobb eredményt.

Ezzel a tünettel függ össze az is, amikor a diák azért vágyik befejezni az iskolát, hogy munkába állhasson, pénzt kereshessen minél előbb. Munkahely van elég, és különösen ott, ahol létszámgondokkal küszködnek, nem számít, hogy a bizonyítvány jeles vagy alig-alig elégséges, a kezdő fizetés ugyanannyi.

Még lehangolabb, amikor egy-egy bukott diák, aki a javítóvizsgán sem felelt meg, elmegy dolgozni, időnként visszatér az iskolába, és elmondja volt osztálytársainak, hogy mennyit keres. Előfordult már, hogy ilyen volt tanuló, aki betanított munkásként dolgozott, 3000 forint körüli keresetről számolt be. Ha megmondjuk, hogy a nyelvi, közgazdasági vagy postás tagozaton végzett jeles tanuló ennél kevesebb fizetésért áll munkába, vajon mi ösztönözheti a diákok szorgalmasabb tanulásra?

Elgondolkodtató az a jelenség is, amely a továbbtanulással kapcsolatban figyelhető meg. A szakközépiskola elsősorban a munkára készít fel, de szívesen és fokozott gondossággal foglalkozik azokkal a tanulókkal, akik ismereteiket felsőoktatási intézményekben akarják gyarapítani. Előfordul az is, hogy a diák csak a szülő kívánságának tesz eleget, amikor kedve ellenére továbbtanulásra jelentkezik, és ritkábban az is megtörténik, hogy a tanulóknak lenne kedve, de a szülő nem akarja vállalni a továbbtanulással együtt járó terheket. Elismeri, hogy a taníttatás sokba kerül az államnak, de neki is, szoroz és oszt, majd megállapítja, hogy gyereke az egyetem elvégzése után némely pályán nem keresne annyit, mint ha az érettségi után közgazdasági képzésével elmegy dolgozni. Öt-hat év alatt úgy előrehalad a pályán, családát alapít, lakáshoz jut, hogy egyetemet végzett társa jó ideig loholhat utána. Újabban az is előfordul, hogy a diák tehetséges, jól tanul, a szülő vállalja a továbbtanulás költségeit, de a gyerek nem él a felkínált lehetőséggel, elfáradt a tanulásban — mondja —, vagy férjhez megy, valójában nincs kirtartása és kedve sem a sokéves erőfe-

zéshez az említett okok miatt.

Bizonyára a továbbtanulók között is akadnak olyanok, akik a tudásnál többre értékelik a papírt, az oklevelet.

Az érettségi értéke

De nézzük csak meg, mennyit ér a papír, az érettségi bizonyítvány vagy az oklevél a diákok szerint!

A napokban nyelvtanórán az érvelést és cáfolást gyakoroltuk, az egyik házi feladat ez volt: Tanulni érdemes — a másik: Tanulni nem érdemes. Tanulságos volt, amit a gyerekek írtak — a második témát fejtették ki meggyőzőbben: minék törjem magam, ha kettesre tanulok, több időm jut másra, kettes bizonyítvánnyal is el lehet helyezkedni, az osztályzatokat nem nézik a munkahelyen, rossz tanuló protekcióval jobb állást kap, mint a jeles, csak annak érdemes törekednie, aki tovább akar tanulni, aki az érettségi után tovább tanul, kevesebbet keres majd, mint egy segédmunkás, az egyetemet végzettnek elhelyezkedési gondolja is lehet stb.

Ez csak iskolai feladat volt, érvelni kellett, de az érvelésben hangot kapott jelenünk számos nemkívánatos jelensége — ez csak egy példa arra, hogyan szembesül az iskola az étellel.

Az iskola ugyanis azt tanítja, hogy érdemes tanulni, mert aki tanul, az igényesebben él, könnyebben eligazodik az élet bonyolult jelenségei között, értelmes célokért küzd, meg tudja különböztetni az értékest az értéktelen-től, hasznára van a közösségnek —, de hogy ez így legyen, ahhoz társulnia kellene annak a társadalmi és anyagi megbecsülésnek, amely rangot ad a tudásnak. Ez itt eljutottunk a téma más aspektusából való megközelítéséhez.

Van-e rangja a pedagógus tudásának?

Mennyit ér a pedagógus tudása? — Filep Tibor szerint az anyagi problémák megoldódottak a fizetésrendezéssel. Nem állítanám, hogy így van, különösen nem Hajdú-Bihar megyében, ahol a pedagógusok fizetése alacsonyabb az országos átlagnál. Ha megvizsgáljuk, hogy mi mindent várnak el tőlünk anélkül, hogy a Rendtartás előírásainak megfogalmazása előtt felmérték volna a családok átlagpedagógus teherbírót és teljesítőképességét, és amit a pedagógusok többsége mégis — családát, pihenést szorokozást mellőzve — teljesít is. Állíthatom, ez a munka nincs mefizetve.

A pedagógus nemcsak a más munkaterületeken dolgozókhöz képest, de más értelmiségi rétegekhez képest is hátrányos helyzetű. Rosszszak a munkakörülményei, kedvezőtlenek a kereseti viszonyai, mérsékelt a társadalmi megbecsülése, és az elnöködött pályán dolgozó még a nyugdíjban sem érik el a maximumot. A középiskolai tanárnőnek munkaköre betöltéséhez egyetemet kell végzenie, emiatt később állhat munkába, ebből következően szolgálati éveinek száma az őt egyetemi évvel kevesebb lesz, 55 éves korában csak 32. Tanult, de ez a nyugdíj szempontjából nem előny (ez más értelmiségi nődolgozóra is érvényes).

Amikor a pedagógus gondolja megoldásához segítségét kér, gyakran kap elutasító választ azzal az indokkal, hogy az iskola nem termelőüzem. Valóban, az iskola nem árul termel, de felkészíti a leendő dolgozót az árutermelésre és a jövő értelmiségét az árutermelés megtervezésére, persze nemcsak ez a fontos — mindnyájan tudjuk —, ezért is olvastam szívesen a Társadalmi Szemle novem-

beri számában Kozma Ferencnek, a közgazdaságtudományok doktorának cikkében a következő sorokat: „A kultúra termelő, mert ő ruházza át a munkába belépő nemzedékre az előző generáció tudományos, termelési és társadalmi tapasztalatait, ő vérteli fel a lakosságot a társadalomban való helytállás világnézeti és magatartásbeli normáival.”

Mennyit ér a pedagógus tudása? — Alig végezte el az egyetemet, máris részt vesz az iskolai és iskolán kívüli szakmai és ideológiai továbbképzésben. Szemináriumra jár, vizsgázik, dolgozatokat ír, teljesítményét minősítik, de nincs kidolgozva a továbbképzésnek az a rendszere, amely számottevő szakmai és fizetésbeli előrehaladást biztosítana. Senki sem tagadja, hogy az ismeretek bővítésére minden fokon szükség van, de az is tagadhatatlan, hogy a pedagógus-továbbképzés jelenlegi formája nem felel meg a cél-nak, sűrűn módosításra szorul.

Amikor a tanár tudásának és munkájának az értékén töprengünk, az a kérdés is felmerül, hogyan lehet a teljesítményt mérni. A meős a gyárban a termék elkészülte után azonnal megállapítja, hogy a dolgozó minőségi vagy hibás munkát végzett. Ez az iskolában nem ilyen egyszerű. A munka minősége jóval később mérhető, amikor a tanuló dolgozóként bizonyítja, hogy korszerű világnézet és szakmai tudás birtokában indították utnak tanárai. Hosszú távon, de a tanuló munkájában, eredményeiben, emberi és közösségi magatartásában mérhető a pedagógus munkája. De milyen keveset tud erről a közvélemény!

A tanév eleji igazgatói értekezleten is elhangzott, hogy a pedagógus személyisége a legfontosabb, a semmivel sem pótolható, az eredményesség legfőbb biztosítéka a tanításban. Akkor vissza kell adni a pedagógusmunka becsületét, és vonzóvá kell tenni újra a pályát, mert kevés megszállottól eltekintve, nem a legjobbak mennek pedagógusnak. Részt vettem már egyetemi és főiskolai felvételin, döbbenet tapasztaltam, hogy némely jelölt milyen „tudással” mert ott megjelenni. Sajnos érvényesül a kontraszelekció, és így a pedagógusokat képző felsőoktatási intézmények válogatási lehetősége eleve korlátozott. Ha ehhez hozzávesszük, hogy a felvettek egy része nem is akar tanítani — ezt persze nem vallja be —, más része a szűk perspektíva láttán veszt el a kedvét még egyetemi tanulmányai közben, vagy elmegy tanítani, de ha szakképzése lehetővé teszi, pályát módosít — akkor érdeme lenne elgondolkoznia azon — a jövő érdekében! —, hogy mi a teendő.

Dr. Gaál György
Bethlen Szakközépiskola

KULTÚRA ÉS SZEMIOTIKA

A kultúra szó jelentéséről mindenkinek van elképzelése. A szemiotikáról már kevésbé. bár életünk minden tevékenységét át-fogja, s gyakorlatilag akarva vagy akaratlanul mindenki „szemiotizál”, azaz különböző jeleket használ (kódot) és értelmez (dekódol).

A Voigt Vilmos és Gráfik Imre szerkesztette tanulmánygyűjtemény tematikus változatossága lenyűgöző, a fiatal, szerveződő magyar szemiotikai kutatásokból és a nemzetközi eredményekből ad közre egy csokrot. Külön figyelemre méltó, hogy a csokorban a debreceni Papp Ferenc akadémikus által szervezett szemiotikai kör (mely, reméljük, újraéled) résztvevői is szerepelnek: É. Kiss Katalin, Hunyadi László, M. Takács Lajos, Kunt Ernő.

A jelekkel, jelrendszerekkel, a jelentéseikkel és használatukkal foglalkozó szemiotika tudományközi tudomány, „joga” van minden társadalmi és egyéni életjelenséget a maga eszközeivel és szempontjai szerint leírni és értékelni. Segít feloldani szemléleti és értékelő automatizmusainkat, megszüntetni előítéleteinket, megérteni az egyes népek kultúráinak azonosságait és különbségeit, az egyes művészetek jelrendszereinek kapcsolatát. Kis túlzással azt is mondhatnánk, hogy a humán tudományok megújulásának egyik útja a szemiotikán keresztül vezet.

Természetesen a mintegy félszáz tanulmányt és kutatási beszámolót nincs módunkban egyenként bemutatni, ezért a könyv olvasásához való kedvcsinálásként néhány általunk érdekesebbnek ítélt témát emelünk ki.

A tanulmányok sorát az 1974-es tihanyi konferencia idején még élő és szalárdi születésnapja felé haladó Dienes Valériának a szimbolika problematikájáról a századfordulót idéző, bájosan archaizálóan tűnő nyelven írt gondolatai nyitják meg. A nyelvi jelekről és az irodalmi jelrendszerek különböző szemiotikai aspektusairól írt elméleti alapvetésen túlmenően ilyen kuriózumokkal ismerkedhetünk, mint Gráfik Imrénél a betűjegyet tartalmazó tulajdonjegyveinről szóló ismertetése, a május elseji ünneplés szemiotikájáról írt munkaközösségi tanulmány, vagy Voigt összefoglalása a kultúrák kutatásáról, s arról, hogy az egyes korszakokban mennyire és miért fontosak

az ember számára a nyelvi és a nem nyelvi jelek. Hankiss Agnes a hitelenség jelrendszeréről szóló fejtegetéseit már könyv alakban is közzétette *A bizalom anatómiája* címmel. Azt vizsgálja, hogy az egymásnak mondott kijelentéseinket hogyan, milyen eljárásokkal, gesztusokkal, viselkedéssel tesszük hitellessé, azaz hogyan „beszéljük” rá partnerünket, hogy higgyen nekünk. Hankiss Elemér az emberi jelrendszerhasználat ellenőrző, javító rutinjaival foglalkozik.

A zenei jelek és jelentések még mindig feltáratlan világáról több írásban olvashatunk. Hunyadi László a zenei és a nyelvi jelentésmegértés és a közleményképzés (szintaxis) eltérő és azonos vonásait veszi számba. M. Takács Lajos a szabomunka információs rendszerének, elsősorban a krétával rajzolt szabásutasításoknak a jelentéseit elemző szókészletétől ötletgazdag kutatási beszámolójában. Hajnóczy Gábor az építészeti jelentésképzések sajátosságait sorolja fel, amit egy oszlop, ház, utca, város „közöl” velünk az már nemcsak maga az építész, hanem a teremtők és a lakók önképe is.

Kunt Ernő a magyar népi metétek szemiotikai jellemzőit tudatosítja. A metétekben a fő hely hasonló módon különböztethető meg, mint az asztalnál az ülésrend, s a kitasztatottak a peremvidékre kerültek. A „halott falu” az élő falu értékrendjét tükrözi, s ez nemcsak a falusi metétekre igaz.

Az etnoszemiotikai, filmszemiotikai, irodalomszemiotikai tanulmányok felsorolása helyett két mozzanatra szeretnénk felhívni a figyelmet. Először is a kötetet záró bibliográfiára, amely a magyar szemiotikai kutatások eddigi eredményeit reprezentálja. Másodsorban pedig annak a ténynek a fontosságára, hogy a tudományos kutatás és napjainkra már az oktatás korszerűsítése sem képzelhető el az olyan tudományközi szintézisre törekvő tudományok valóban komolyanvétele nélkül, mint a szemiotika, kommunikáció- és információelmélet, a matematikai logika. Ezek nélkül ugyanis nehezen törhető át hagyományos-előítéletes szemléleteink, neveltetésünk és beállítódásaink páncélfalai, s a szokatlanról való féltelmeinkből épített váraink bástyái. (Akadémiai Kiadó, 1981).

Jagusztin László

Már csak a kacsaláb hiányzik a stilszerű játékkastély alól (MTI-fotó: Karáth Imre felvétele — KS)

Kecskeméten a Magyar naiv művészek épületének szomszédságában felavatták „Szó-rakateusz” névvel az első magyar játékműhelyt és múzeumot. A kétszintes épület emeleti részén játéktörténeti kiállítást rendeztek be. A kiállításon az ásatások során előkerült ókori gyermekjátékoktól kezdődően a század eleji játékgépekig valamennyi korszak legjellegzetesebb játéka látható. A játékműhelyben a gyermekek számára rövidesen megkezdik a foglalkozásokat ifjú népművészek irányításával.

RIPORTER KERESTETIK!

— hirdeti az új vetélkedő címe, és mi, akik már ismerjük a játékszabályokat, hiszen nem először izgulunk végig hasonló válogatóversenyt — már tudjuk, a riportert nem is kellene keresni, ott van a jelentkezők között, inkább ki kellene választani. Csakhogy ez nem is olyan könnyű. Marad tehát a műsor, pontosabban műsorsorozat, avagy sorozatműsor...

Most, január 16-án, szombat délután hangzik fel első alkalommal a Riporter kerestetik! színgalja — és indul „harcba” az a szerencsés 18 fiú és leány, akit a hatszáznyit jelentkező közül erre legalkalmasabbnak ítélt a szakmai zsűri, meglehetősen kemény és nehéz szűrővizsgák után. Mindenféle írás- és szóbeli feladat megoldása után alakult ki a most már nyilvános vetélkedő mezőnye. Mint az adások vezető szerkesztője, Pomezanszki György elmondta — az immár ötödik kiadásához érkezett műsor igyekezett megszívlelni a közönség tanácsait —, éppen ezért tág lehetőséget biztosítanak a publikum számára is: a beküldött szavazatokkal maga is a finisbe juttathatja a számára legszimpatikusabb, legtalpraesettebb fiatalokat, azaz beleszólhat a zsűri munkájába, amelynek elnöke dr. Pálffy József, a MUOSZ elnöke lesz.

(Az új műsor érdekessége, hogy ezúttal valamivel több lány nevezett be, mint korábban, — remélhetőleg nagyobb sikerrel is.)

Az egyenként 90 perces adások megoszlása a tervek sze-

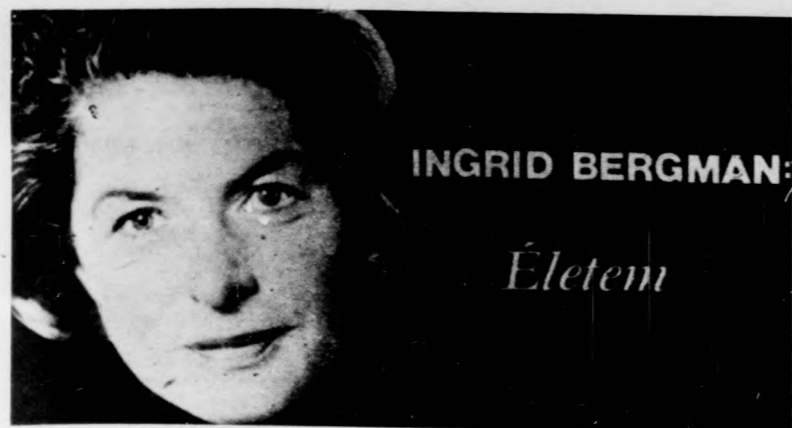
rint a következő: három elő- és középdöntő, illetve két döntő hivatott gondoskodni a tévés utánpótlás „megoldásáról”. A három elődöntő szombat délutánonként jelentkezik majd képernyőn — első alkalommal az új budapesti Sportszarnokból, valamint a városi Műjégyházról. Ezt követően a zalaegerszegi Csipkeház és a nyíregyházi új művelődési otthon lesz a Riporter kerestetik! színlé. Ezután a bonyhádi művelődési ház a parasztház alakjából, majd a budapesti taxisok központját kapcsolják.

Ha az elődöntőkön elsősorban a riportkészítés a vetélkedő fő feladata, akkor a középdöntőben mi más lehetne, mint éppen a tévés-újságíró ismeretekről való számotadós? A nézők adnak megbízást egy-egy munkára az új tehetségeknek. A műsor stábjá reméli, sikerül erre a csütörtök estére — mert a középdöntőket ekkor adják — tényleg szolgáltatóműsorra átalakulniuk... Ugyancsak fel kell keresniük a játékosoknak a továbbiakban a fővárosi Lapkiadó Vállalat központját, illetve az Athenaeum Nyomdát is, bemutatva a különböző napilapok, képesújságok születését, útját az olvasókig...

A Riporter kerestetik! — végül is — előreláthatólag egy szombat délutáni és esti adással ér véget, a nagyszabású döntővel, ahová már csak a legügyesebb négy jelentkező juthat el.

Nemlaha György

INGRID BERGMAN

Életem

19. Capa, a magyar

1945. június 6-án Párizsba érkeztem, hogy részt vegyek az Európában államoszó amerikai csapatok számára rendezett turnén. Párizs csodálatos volt. A nehéz idők ellenére, amit végigcsináltak, az áru- és élelmiszerhiány ellenére, a szellem törelten maradt. Őt éve nem voltam Európában, és úgy éreztem, újjászülettem.

A Ritz Hotel volt az amerikai haditudósítók főhadiszállása, és egyben művészek lakóhelye is. Nem sokkal a megérkezésem után vacsorára szóló meghívást csúszttak be az ajtóm elé. A feladó: Robert Capa, Lementem hozzá a szálloda bárjába, és megtudtam, hogy Bob ismert fényképész és háborús tudósító.

Első látásra megértettem magam vele. Pompás estét töltöttünk együtt. Egy kis étteremben ültünk, megismertem a barátait. Neveztünk és táncoltunk. Az első pillanattól kezdve nagyon tetszett Bob Capa, aki magyar volt, vidám és nagyon kedves. Turném nem is kezdődhetett volna nagyobb sikerrel. Capát a turné egyik állomásán láttam viszont, Berlinben. A város, úgy tűnt, mintha megszállhatatlanul sok darabra hullott volna.

Amikor visszatértem Párizsba a művészcsoporttal, Bob Capát ismét ott találtam. Azt hiszem, ekkor szerettem bele. Egyszer csak azt mondja nekem: „Bolond vagy, hogy így élsz. Te a saját ipardot vagy, egy önálló vállalkozás, egy intézmény. Meg kell próbálnod, hogy újra ember légy. Téged mindenki manipulál, a férjed, a filmársaságok. Az életed a munka, a munka, a munka. Közben elfelejted azokat a dolgokat, amelyek értékessé teszik az életet. Nincs idő az igazi életre.”

Ha Capa azt mondja nekem, „házasodjunk meg”, biztosan követem. Ehelyett azt mondta, nem tud feleségül venni, mert nem akarja lekötöni magát. „Ha holnap Ázsiába kell utaznom, és meg lennék esküdvé, lenne egy gyermekem, nem tudnék elutazni. És ez nem megy. Nem vagyok a házassághoz való alkalmatlan.” Nagyon jól megértettem. De aszerint, ahogyan engem neveltek, az ember feleségül megy ahhoz a férfhoz, akit szeret.

Visszamentem New Yorkba, hogy megkezdjem az „Orléans-i Johanna” próbáit. Capától sok levél érkezett. Franciaországból is: „Elővigyázatosnak kell lenned, mert a siker veszélyes, és jobban korrumpál téged, mint a sikertelenség, és ezt nem tudnám elviselni... Most abbahagyom. Kiszáradt a tintám, és éppen most beszéltem veled telefonon, te Redves hollywoodi svéd lány. Nagyon szeretlek.”

Angliából: „Mindig, ha kocsmába megyek, ha színházba, ha ködös utcán sétálok, mindig szorosan magam mellett szeretnék tudni...”

Törökországból: „Vasárnap délután van. A szobám teraszán ülök, átnézek a Boszporuszra és a minareteken, és mindig csak a te arcodat látom.”

(Folytatjuk)

A magyar származású Robert Capa

• SOROKBAN • SOROKBAN •

Nyolc egyesület próbálta megszerezni, végül a Bp. Honvéd igazolta le Fister, a Honvéd Asztalos SE labdarúgóját. A Nyírtelken katonáskodó játékos áttelepült a fővárosba. A szabócska honvéd együtteshez került Mezei (D. Volán), Bukovics (Miskolc), majd Szabó (SE) és Borsi (NYVSSC). Visszatért viszont volt egyesületéhez Berecz (Egerbe), Bencsik (Szolnokra) és Petykó (Szarvasra).

Edzőcsere kerékpárban. A DMVSC szakosztálya nem újította meg Kaszab Gyula edzői szerződését, utóda Botos Gábor lett, aki már eddig is edzősködött a debreceni klubnál. Az utánpótlás nevelésével továbbra is Andó János foglalkozik.

Tüzetes orvosi vizsgálaton esett át Szűcs János, a DMVSC labdarúgója. A szakvélemény megállapította, hogy a játékos térde nem porcos, műtétre nincs szükség. Valószínűleg a térdszalagok sérültek meg a decemberi Volán elleni mérkőzésen, a labdarúgónak még további pihenésre van szüksége.

A termelőszövetkezeti sportkörök elnökei és sportfelelősei számára tartott hét eleji továbbképzésen Ligeti Mihály, a megyei sporthivatal elnökhelyettese megkapta a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa által adományozott Kiváló Termelőszövetkezeti Munkáért kitüntetést.

A magyar úszó válogatott keret tagjai vasárnapról az ausztriai Söldenben végeznek kétéltés teli alapozást.

A megyei tekezőszövetség aktíváértékelését január 10-én, vasárnap reggel 9 óráig tartják a DMVSC Oláh Gábor utcai tekecsarnokában.

Nincs újratorolási, marad az ellenfelek ősi sorrendje a labdarúgó NB II. tavaszi idejében. A pályaválasztói jog természetesen felcserélődik, így a február 28-ai nyitányon a listavezető D. Kinizsi Szarvason szerepel, a DUSE pedig Debrecenben fogadja a Gyula csapatát. Bajnoki eredményhirdetés június 6-án, a csoport bajnoka ezután osztályozón vesz részt.

Cselgáncstoborzót szervez a D. Sportiskola az 1968-73. között született fiúk részére. Jelenkezés: január 11-16. között a Újkerthi Általános Művelődési Központ tornatermében (Jerikó utca 17-21.) Tarjáni László, Tar Mihály és Fodor Gábor edzőkkel.

Győzelemmel kezdett a Taróczy, Günthardt (magyar, svájci) teniszpáros a párosok világbajnokságán. Az első fordulóban 6:1, 6:1 arányban nyertek a magyar sporthivatal elnökhelyettese megkapta a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsa által adományozott Kiváló Termelőszövetkezeti Munkáért kitüntetést.

KÉZILABDA

Nagy változások a D. Dózsánál

Új edző - új csapattal, új vezetőkkel

A lépcső s nem a labda kapta a főszerepet a D. Dózsa NB I-es kézilabdásainak évnyitói edzésén. A városi sportcsarnok lelátóin jó néhány szurkoló körfutottak a debreceni játékosok, kettesével, hármasával szedték a fokokat. Szokatlanul nagy létszámban vettek részt az első gyakorlaton: néhány tehetséges ifjúsági játékoskal húsz főre egészült ki a keret, most már mindig ennyien dolgoznak majd az edző irányításával.

Apró, edző! A volt szakvezető, Benyás Balázs az esztendő végén szerződést bontott a klubbal (valószínűleg a D. MEDICOR NB II-es csapatának felkészülését irányítja majd a jövőben), helyére Kovács Gábor került a D. Dózsa együtteséhez. A 28 esztendő testnevelő tanár korábban Nyíregyházán és a DMTE csapatában játszott, szerződötteség az Irinyi Szakközépiskolában tanított, s a D. Sportiskola vezető edzője volt. Most végzi a testnevelési főiskola kézilabda szakadói tanfolyamát. Megbízata másfél esztendőre szól. Egyedül irányítja a munkát, a jövőben nem lesz másodédezője a D. Dózsának.

Megváltozott a szakosztály vezetősége is. Németh János rendőr alezredes lett az új elnök, Lukács László az egykori Lukács László a szakosztályvezető. A technikai vezető tisztelet Kovács Lajos tölti be, az intéző Kovács Sándor lesz, míg az együttes gyűrója Turucz Sándor. A csapat orvosa továbbra is dr. Asztalos László.

A játékosállományban történt változásokról Sárkány Gábor, a klub ügyvezető elnökhelyettese tájékoztat.

— Kik tartoznak a húszas keretbe?

— A kapuban Biró, Nyerges, Medgyesi és az ifjúsági korú Bene áll készenlétben. A mezőnyjátékosok: dr. Süvöltős, Kordás, Molnár, Menyhért, Garzó, Horváth, Nagy M., Homovics, Kasku, Eszenyi, Együtt, Bogárdi, Lakatos, valamint az ifjúsági csapatból Bodó, Szima és Szabó G.

— Az elmúlt évi csapatból több hiányoznak. Nemcsak az időközben Tatabányára igazolt Hoffmann... Vegyük sorba! Igaz-e, hogy Kormos játéka nem tart igényt a szakosztály?

— Igaz. Munkahelyi elfoglaltságait nem tudja össze-

Kovács Gábor edző (a kép bal szélén) Süvöltős dr. és Menyhért táncoktatását figyeli

egyedül a kézilabdázás támasztotta szakmai követelményekkel.

— Mi van Takácssal?

— Ő már tavaly is ritkán szerepelt a csapatban. Makacs deréksérülése miatt még most sem számíthatunk rá.

— Es Szabó?

— Kitűnő kapusunk játéka még számítunk, bár deréksérülése miatt ő is a visszavonulás gondolatával foglalkozik.

— Új arcokat is láthatunk a keretben.

— Ifjúsági együttesünk leghetesebb játékosai most már a felnőttekkel fognak edzeni, így került a keretbe Bene, Bodó, Szima és Szabó. Őt ifjúsági korú kézilabdázó (Radácsi, Varga, Forgács, Hudák és Antal) pedig átigazolt a D. MEDICOR-hoz, ugyancsak ide távozott Vancsa is.

— Dózsa-melegítőben végzi a gyakorlatokat a két özdí játékos, a kapus Medgyesi és az átlövő szerepkörben játszó Bogárdi. Átigazolások kapcsán sokféle hír terjedt el a városban. Sikerült megegyezni a Kohással?

— Nem, egykötőket sem adta ki az Özd. Mindketten Debrecenbe költöztek, s kíváncsian várják az egy esztendő időszakot. Mi a Magyar Kézilabda Szövetség illetékeseihez fordultunk, hogy nyújtassanak segítséget a két játékos átigazolásához. Szereplésük sokat enyhítene gondjainkon, hiszen Medgyesi kitűnő kapus, Bogárdi pedig átlövő-kénti tagja a bő válogatott keretnek.

— Más változás?

— Szó volt a szegedi színekben játszó Lukács J. hazatéréséről, jelentkezett is az egyesületnél, de később meggondolta magát. Elkép-

zelhető, hogy rövidesen tovább bővíti a keret. Szeretnénk, ha lehetőség nyílna arra, hogy a Kossuth Egyetem előfelvételi ként katonáskodó Györfi János, a Bp. Spartacus beállása, valamint a korábban Spartacus és TFSE színekben szerepelt, szintén katonáskodó Asztalos Árpád balszélső még az esztendő első felében hozzánk igazolna.

— Miként alakul a felkészülés?

— Január 23-ig napi két edzéssel folyik az alapozás. Szó van arról, hogy időközben Kassa közelében vagy Nagyváradon edzőtáboroznánk. Január utolsó hetében kezdődik a Napló Kupa, melyen természetesen mi is részt veszünk.

— A Magyar Népköztársasági Kupában is érdekelt még a D. Dózsa.

— A világbajnokság miatt csak márciusban kezdődik az MNK tizenkettes döntőjének küzdelemsorozata. A mezőny már ismert, csoportbontás még nem volt. Az biztos, hogy két hatos csoportban körmérkőzés lesz, így iz találkozó vár mind-egyik csapatra. A legjobb két-két együttes jut a négyes döntőbe. Az MNK fináléja után április 11-én kezdődik a bajnokság. Előtte, április 9-11. között a városi sportcsarnokban ismét megrendezük a közelmúltban elhunyt Dózsa-edző, Berekméri Lajos emlékére az ifjúsági tornát, melyen az OIB-döntő dobogós csapatai, a magyar IBV válogatott, egy NDK-beli, egy csehszlovák és egy NSZK-beli együttes, illetve a D. Dózsa vetélkedik majd a helyezésekért.

A. S.

Diáksport

Az eddig várakozáson felül szereplő Debrecen úttörő jégkorong-válogatott (két mérkőzés - négy pont az országos bajnokságon) január 10-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a hazai közönség előtt is bemutatkozik. Ekkor kerül sor ugyanis a Debrecen-KSI országos úttörő bajnoki jégkorong-mérkőzésre a műjégen. Mivel a belépés díjtalan, így különösen sok érdeklődőre, szurkolóra lehet számítani.

***

Január 9-én megkezdődik az általános iskolás jégkorongbajnokság. Hat iskola nevezett, melyeket két csoportba soroltak. A mérkőzések időpontjai: A-csoport: Január 9., 11.00: Kossuth-Nevelési Központ; január 17., 16.00: Kossuth-Véenkert; január 23., 11.00: Nev. Kp.-Véenkert; B-csoport: Január 10., 16.00: Bányai-Komócsin; január 24., 16.00: Kardos-Bányai; január 31., 16.00: Ko-

mócsin-Kardos. A döntőkre, helyosztókra februárban kerül sor.

***

Elkészült az általános iskolás gyorskorcsolyaverseny csapatértékelése. Ezek szerint az I. fordulóban az Újkerthi Általános Művelődési Központ volt a legeredményesebb 89 ponttal. 2. Kardos 61, 3. Kossuth 49, 4. Bocskai 36, 5. Arany 30, 6. Ságvári 14.

A II. fordulót február 20-án bonyolítják le.

***

A Magyar Ifjúság Kupa kispályás labdarúgó torna vezetési határideje lassan lejár. Mint ismeretes, a csapatok tagjainak január 31-ig kell a próbákat teljesíteni. „Hivatoln” több próba már nem lesz, de saját kezdeményezésre még lehet teljesíteni szinteket. A kritérium: egy héttel a próba előtt azt be kell jelenteni a KISZ városi bizottságának, vagy a Városi Testnevelési és Sportfelügyelőségnek. A további részletekről az érdeklődők ezeknél a szerveknél kaphatnak felvilágosítást.

***

December 27. és 30. között került sor az Országjáró Diákok téli megyei találkozóira. Megyénkből 26 középiskola 120 tanulója utazott a salgótarjáni rendezvényre. A három nap programjában sport és kulturális események szerepeltek. Volt környezetismereti verseny, összetett túraverseny hegyi terepen, úszó- és röplabdatorna. A megyei KISZ-bizottság és a megyei tanács művelődési osztálya által szervezett, immár hagyományos találkozóról kellemes emlékekkel távozhattak a résztvevők.

***

Ifjúsági, serdülő és újonc asztaliteniszbajnokság január 10-én délelőtt Berettyóújfaluban, a BMSE tornatermében. A versenyen elindulnak a járárs sportegyesületeinek és iskoláinak pingpongosai.

SALAKMOTOR

Felújítják a Jawákat

A Debreceni Volán motorkerékpáros szakosztályára komoly feladatok várnak az 1982-es versenyyidőben is. A felkészülés során fontos, hogy felújítsák a verseny motorkerékpárokat. Ebből a célból Perényi Pál edző és a szakosztály két szerelője a csehszlovákiai Divosovba utazott és magukkal vittek tíz gépet, melyet ott a gyár szerelői teljesen újjávarázsolnak.

Perényi Pál emellett tárgyalásokat folytat a prágai Ruda Hviezda vezetőivel, hogy a debreceniek március eleji edzőtáborozásán a rendezik Debrecenben.

Hviezda versenyzői is részt vennének, majd a prágaiak viszonyznak a vendégülást.

Egyébként március 21-én Szegeden és Nyíregyházán lesz az országos salakpálya motorkerékpáros csapatbajnokság első fordulója, míg április 3-án Debrecenben rendezik a Magyarországn-NDK nemzetek közti válogatott csapatversenyt. Április 25-én kezdődnek az egyéni világbajnokság európai selejtezői, a bulgáriai Tirgovisten és a jugoszláviai Eszéken. A VB egyik elődöntőjét május 9-én rendezik Debrecenben.

TOTÓTANÁCSADÓ

(A csapatok helyezése) Népsport Sportfog. Rádlió Napló

1. Ascoli (8)—Róma (3)	x,1	2,x	x	x
2. Cagliari (11)—Avellino (6)	1,x	x	x,1	1
3. Inter (4)—Bologna (12)	1	1,x	1	1
4. Napoli (5)—Juventus (2)	1,x,2	x,1	x,1	1,x
5. Torino (15)—Milan (13)	x,1	x	1,x	x,1
6. Udinese (10)—Fiorentina (1)	x,1	2,x	x,2	x
7. Bari (12)—Varese (1)	x,1	x,1	x	1
8. Catania (3)—Verona (6)	1,x	x,1	x,1	1,x
9. Cremonese (16)—Lazio (4)	x,1,2	x	x,1	2,x
10. Perugia (8)—Sampdoria (5)	1	x,1	1,x	1
11. Pescara (20)—Foggia (11)	x,1	2,x	1,x	x
12. Reggiana (14)—Palermo (9)	x	1,2	x,1	2,x
13. Spal (18)—Pisa (2)	x,1	2,x	1,x	1
14. Pistoiese (10)—Cavese (7)	1,x,2	1,x	x,1	x
15. Catanzaro (7)—Genoa (9)	1,x	1,x	1	1
16. Cesena (14)—Como (16)	1	1,x	1	1

